

***Przedmiotowy
System Oceniania
Szkoły Podstawowej nr 2
w Kórniku***

dla klas IV - VI

Kórnik, 12 października 2004
ze zmianami z dnia 14.09.2010 r., 1 marca 2011, 12.09.2013 r., 11.09.2014r.

Spis treści

Postanowienia ogólne	3	
I. Kontrakt z uczniami	4	
II. Wymagania edukacyjne		5
III. Wymagania przedmiotowe	6	
Język polski	6	
Język niemiecki.....	11	
Matematyka	14	
Przyroda	19	
Historia i społeczeństwo	22	
Muzyka	24	
Plastyka		25
Technika	26	
Elementy informatyki	26	
Wychowanie fizyczne	28	
Religia	32	
IV. Kryteria oceny różnych obszarów aktywności ucznia	34	
V. Sposoby gromadzenia informacji		39
VI. Sposoby przekazywania informacji	39	
VII. Sposób ustalania oceny klasyfikacyjnej	40	
Skróty obszarów aktywności	42	

Przedmiotowy system oceniania jest zgodny z rozporządzeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia z dnia 30 kwietnia 2007 roku ze zmianami z dnia 13 lipca 2007 roku w sprawie warunków oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Przedmiotowy system oceniania jest zgodny z *Wewnętrznym Systemem Oceniania* w Szkole.

Postanowienia ogólne

Przedmiotowy system oceniania obowiązuje we wszystkich klasach II etapu edukacyjnego.

Opracowany został przez Z. Talarczyk, E. Nowaczyk, A. Pórchłopek,

Elementy przedmiotowego systemu oceniania to:

- kontrakt z uczniami,
- wymagania edukacyjne,
- wymagania programowe,
- kryteria oceny obszarów aktywności ucznia,
- sposoby gromadzenia informacji,
- sposoby przekazywania informacji,
- kryteria wystawiania oceny końcowej.

I. Kontrakt z uczniami IV - VI

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Ocenie podlegają wszystkie wymienione aktywności ucznia.
3. Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, zadania domowe są obowiązkowe.
Praca klasowa - dłuższa wypowiedź pisemna na wybrany temat, pisana w czasie przynajmniej jednej godziny.
Sprawdzian - pisemne sprawdzenie wiadomości obejmujące swym zakresem treści z większej części materiału.
Kartkówka – pisemne sprawdzenie wiadomości obejmujące swym zakresem treści z trzech ostatnich lekcji, pisana na części powtórzeniowej lekcji (najwyżej 15 minut).
4. Termin i zakres prac klasowych i sprawdzianów jest podany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
5. Jeżeli uczeń był nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie z przyczyn losowych to powinien ją napisać w terminie trzech dni po powrocie do szkoły lub na najbliższej lekcji. W przypadku co najmniej tygodniowej nieobecności usprawiedliwionej termin ten przedłuża się do dziesięciu dni. Jeżeli usprawiedliwiona nieobecność jest dłuższa niż dwa tygodnie termin pisania pracy może być ustalony indywidualnie.
6. Nauczyciel jest zobowiązany oddać poprawiony sprawdzian w terminie dwóch tygodni.
7. Uczeń, który nie napisał pracy w uzgodnionym terminie otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Praca klasowa lub sprawdzian mogą być poprawione przez ucznia tylko jeden raz w terminie dwóch tygodni od oddania sprawdzonych prac i po swoich zajęciach lekcyjnych. Dokładny termin poprawy zostaje uzgodniony z wszystkimi poprawiającymi uczniami. Nie poprawia się sprawdzianów ze znajomości lektur i z czytania ze zrozumieniem.
9. Poprawie podlegają prace, z których uczeń otrzymał ocenę 1, 2 lub 3.
10. Poprawa pracy klasowej lub sprawdzianu uwzględnia wymagania na wszystkie oceny.
11. Praca plastyczna, z której uczeń otrzymał ocenę niedostateczną może być poprawiona przez ucznia tylko jeden raz w terminie do dwóch tygodni od oddania sprawdzonej pracy.
12. Nie poprawia się ocen uzyskanych za ciche czytanie ze zrozumieniem oraz ze sprawdzianów ze znajomości lektur.
13. Ocena uzyskana w wyniku poprawy pracy zostaje wpisana w dzienniku obok już uzyskanej.
14. Kartkówka jest niezapowiedzianą formą sprawdzenia wiadomości ucznia. Uczniowie nieobecni na kartkówce nie mają możliwości napisania jej w innym terminie.
15. Zadanie domowe to wykonanie pracy pisemnej wskazanej przez nauczyciela, przygotowanie do lekcji i przygotowanie materiałów potrzebnych do następnej lekcji. Uczeń ma prawo do zgłoszenia dwukrotnego braku zadania domowego w ciągu semestru. W przypadku nie zgłoszenia braku zadania domowego i stwierdzenia takiego faktu przez nauczyciela, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
16. Zadanie domowe może być ocenione w formie kartkówki lub odpowiedzi przy tablicy.
17. Uczeń nieobecny tydzień lub dłużej ma prawo do nie oceniania w ciągu trzech dni.
18. Na koniec semestru nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego ani poprawiania ocen.

II. Wymagania edukacyjne

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w pełni opanował wiadomości i umiejętności wynikające z programu nauczania i samodzielnie:

- stosuje posiadane wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych,
- operuje pojęciami abstrakcyjnymi
- rozwiązuje zadania nieschematyczne
- łączy fakty w ciąg przyczynowo – skutkowy i wykrywa zależności,
- werbalizuje swoje poglądy, podając rzeczowe argumenty

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania :

- stosuje posiadane wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych,
- operuje pojęciami abstrakcyjnymi
- łączy fakty w ciąg przyczynowo – skutkowy i wykrywa zależności,
- werbalizuje swoje poglądy, podając rzeczowe argumenty

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania:

- stosuje posiadane wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych
- rozwiązuje zadania i problemy typowe
- łączy fakty w ciąg przyczynowo – skutkowy
- werbalizuje swoje poglądy,
- dokonuje porównań i analizy informacji

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności niezbędne na danym etapie kształcenia i umożliwiające przyswajanie wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia:

- rozwiązuje zadania najprostsze, przystępne i praktyczne
- rozumie pojęcia i definicje, potrafi je wyjaśnić własnymi słowami
- odtwarza pokazaną wcześniej sytuację

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności w minimalnym stopniu, nieprzekreślając jednak możliwości dalszego kształcenia:

- przy pomocy nauczyciela rozwiązuje proste zadania
- zapamiętuje najprostsze fakty i wiadomości,
- podejmuje próby włączenia się w działania edukacyjne, naśladuje pokazane sytuacje

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem w stopniu minimalnym, a posiadane braki uniemożliwiają mu kształcenie na wyższym poziomie edukacyjnym:

- nie spełnił wymagań na ocenę dopuszczającą,
- nie poprawił ocen niedostatecznych ze sprawdzianów, testów i prac klasowych

III. Wymagania przedmiotowe

Język polski – klasa IV

I Czytanie głośne

- ♣ czyta sprawnie, wyraźnie, w sposób ułatwiający słuchającym rozumienie prezentowanego tekstu
- ♣ czyta tekst z podziałem na role
- ♣ czytając, głosem stara się wyrazić wymowę tekstu

II Czytanie ciche tekstów literackich i informacyjnych

- ♣ czyta sprawnie, płynnie
- ♣ czyta ze zrozumieniem
- ♣ odszukuje w tekście informacje podane wprost (odbiera tekst na poziomie dosłownym)
- ♣ odpowiada na pytania dotyczące tekstu
- ♣ układa pytania do tekstu
- ♣ określa tematykę tekstu
- ♣ identyfikuje nadawcę i odbiorcę tekstu
- ♣ nazywa autora tekstu
- ♣ korzysta z informacji zawartych w encyklopedii
- ♣ rozpoznaje formy gatunkowe (zaproszenie, życzenia, gratulacje, ogłoszenie)

III Czytanie (odbior) innych tekstów kultury

- ♣ dostrzega różnicę między tekstami kultury werbalnymi i niewerbalnymi
- ♣ odbiera tekst kultury na poziomie dosłownym
- ♣ nazywa autora tekstu kultury (np. malarz, rzeźbiarz, kompozytor)
- ♣ odczytuje ogólny sens tekstu kultury

IV Słuchanie

- ♣ słucha uważnie i ze skupieniem różnego typu wypowiedzi, krótszych i dłuższych tekstów
- ♣ właściwie reaguje na usłyszaną wypowiedź, tzn. rozumie intencję nadawcy i potrafi się do niej

zastosować

słucha interpretacji utworów literackich prezentowanych przez rówieśników i aktorów

- ♣ rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi
- ♣ odpowiada poprawnie na zadane pytania
- ♣ słuchając, zapamiętuje najważniejsze informacje
- ♣ podczas słuchania innych przestrzega zasad dobrego wychowania

V Nauka o języku

fonetyka

- ♣ rozumie różnicę między głoską a literą
- ♣ rozróżnia samogłoski i spółgłoski
- ♣ zna alfabet, porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej
- ♣ rozróżnia głoski ustne i nosowe
- ♣ rozróżnia spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne, twarde i miękkie
- ♣ wyjaśnia podwójną funkcję samogłoski „i”
- ♣ wyjaśnia na prostych przykładach zjawisko upodobnienia fonetycznego

- ⤴ dzieli wyrazy na sylaby, dzieli poprawnie wyrazy przy przenoszeniu

Części mowy

- ⤴ rozpoznaje podstawowe części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek

czasownik

- ⤴ odróżnia czasowniki od innych części mowy na podstawie znaczenia i pytań
- ⤴ wskazuje czasowniki w tekście
- ⤴ odmienia czasownik przez osoby i liczby, określa jego rodzaj
- ⤴ rozpoznaje formy czasu czasownika: teraźniejszy, przeszły, przyszły
- ⤴ odróżnia formy osobowe od bezokolicznika
- ⤴ dostrzega i określa związek czasownika z innymi wyrazami
- ⤴ poprawnie używa form typu: wziąć, umieć, zacząć, rozumieć, iść

rzeczownik

- ⤴ odróżnia rzeczowniki od innych części mowy na podstawie znaczenia i pytań
- ⤴ wskazuje w tekście rzeczowniki
- ⤴ odmienia rzeczowniki przez przypadki, liczby, określa rodzaj
- ⤴ dzieli rzeczowniki na własne i pospolite
- ⤴ oddziela temat od końcówki
- ⤴ wskazuje i nazywa oboczności (samogłoskowe i spółgłoskowe) w tematach rzeczownika
- ⤴ dostrzega związek rzeczownika z innymi wyrazami

przymiotnik

- ⤴ odróżnia przymiotniki od innych części mowy na podstawie znaczenia i pytań
- ⤴ wskazuje przymiotniki w tekście
- ⤴ odmienia przymiotniki przez przypadki i liczby
- ⤴ określa rodzaj przymiotnika
- ⤴ stopniuje przymiotniki, określa rodzaj stopniowania
- ⤴ dostrzega i określa związek przymiotnika z innymi wyrazami

przysłówek

- ⤴ odróżnia przysłówki od innych części mowy na podstawie znaczenia i pytań
- ⤴ wskazuje przysłówki w tekście
- ⤴ rozpoznaje przysłówki utworzone od przymiotników
- ⤴ stopniuje przysłówki, rozpoznaje rodzaj stopniowania
- ⤴ tworzy przysłówki od przymiotników

VI Analiza tekstów kultury

- ⤴ nazywa swoje reakcje czytelnicze (np. wrażenia, emocje)
- ⤴ porównuje sytuacje bohaterów z własnymi doświadczeniami
- ⤴ odróżnia realizm od fantastyki
- ⤴ rozpoznaje elementy struktury tekstu poetyckiego: wers, zwrotkę (strofę), rym, rytm, refren
- ⤴ odróżnia wiersz od prozy
- ⤴ opowiada o uczuciach wyrażonych przez osobę mówiącą
- ⤴ odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora utworu
- ⤴ określa nastrój wiersza
- ⤴ opowiada o przebiegu wydarzeń
- ⤴ charakteryzuje i ocenia bohaterów
- ⤴ wyodrębnia elementy składające się na widowisko teatralne (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty)
- ⤴ identyfikuje przysłowie

VII Interpretacja tekstów kultury

- ⤴ odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym
- ⤴ formułuje przesłanie baśni

VII Mówienie

- ⤴ mówi płynnie
- ⤴ dba o kompozycję wypowiedzi
- ⤴ recytuje teksty poetyckie, nawiązuje rozmowę z drugim człowiekiem
- ⤴ podejmuje próbę głosowej interpretacji recytowanych tekstów
- ⤴ wygłasza kwestie w przedstawieniu klasowym/szkolnym
- ⤴ mówi na temat
- ⤴ prezentuje własne zdanie
- ⤴ uzasadnia własne zdanie
- ⤴ operuje w wypowiedziach słownictwem skoncentrowanym wokół tematów: dom, rodzina, szkoła i nauka, środowisko przyrodnicze i społeczne
- ⤴ mówi o swoich wrażeniach czytelniczych
- ⤴ ocenia postępowanie bohaterów
- ⤴ używa zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących
- ⤴ pisze czytelnie, wyraźnie
- ⤴ dba o estetykę zapisu
- ⤴ dostosowuje zapis do formy wypowiedzi, tworzy teksty logiczne pod względem treści
- ⤴ pisze na tematy poruszane na zajęciach – związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury
- ⤴ tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: *list prywatny, opis krajobrazu, opis postaci literackiej, opis przedmiotu, opowiadanie odtwórcze, opowiadanie twórcze, przepis, redaguje życzenia, pozdrowienia, gratulacje, zaproszenie, zapisuje dialog, ramowy plan odtwórczy*

VII Świadome używanie języka

- ⤴ rozróżnia i poprawnie zapisuje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące
- ⤴ stosuje bogate słownictwo
- ⤴ pisze poprawnie pod względem ortograficznym
- ⤴ poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: *kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, wykrzyknika*
- ⤴ unika wulgaryzmów

Język polski – klasa V

Czytanie głośne

Jak w klasie IV

- sprawnie, wyraźnie i wyraziście
- czyta w sposób ułatwiający słuchaczom rozumienie prezentowanego tekstu
- czyta z podziałem na role
- czytając, zwraca uwagę na właściwą dykcję

Czytanie ciche tekstów literackich i informacyjnych

Jak w klasie IV

- odczytuje informacje wyrażone pośrednio (ukryte)
- odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych
- rozpoznaje w tekście prawdę lub fałsz
- określa główną myśl tekstu
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę tekstu
- wskazuje narratora w tekście epickim
- odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora i narratora???
- odróżnia utwór prozatorski od wierszowanego
- wskazuje podstawowe źródła informacji
- gromadzi informacje wokół określonego tematu
- korzysta z informacji zawartych w encyklopedii multimedialnej

Czytanie innych tekstów kultury

Jak w klasie IV

- odbiera tekst kultury na poziomie przenośnym i dosłownym
- wskazuje różnice między literaturą piękną a przekazami ikonicznymi i teatralnymi
- rozumie specyfikę komiksu
- dostrzega cechy narodowe i regionalne w różnych tekstach kultury
- rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla różnych dziedzin kultury i sztuki
- rozpoznaje formy gatunkowe ogłoszenia, zawiadomienia, instrukcji

Słuchanie

Jak w klasie IV

- właściwie reaguje na usłyszaną wypowiedź, tzn. rozumie intencję nadawcy i umie się do niej dostosować odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych
- charakteryzuje nadawcę na podstawie jego wypowiedzi
- dostrzega emocje mówiącego wyrażone głosem, intonacją, gestykulacją i mimiką

Tworzenie wypowiedzi:

Pisanie

Jak w klasie IV

- stosuje odpowiednią kompozycję tekstu
- wyróżnia części tekstu zgodnie z jego strukturą
- tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych:
  - opis postaci rzeczywistej
  - opowiadanie twórcze z dialogiem
  - pamiętnik (pisany z perspektywy bohatera literackiego lub własnej)

- proste sprawozdanie z wycieczki, z wydarzeń sportowych, z uroczystości szkolnej
- zawiadomienie
- instrukcja
- ogłoszenie

- poprawnie używa wyrazów bliskoznacznych
- posługuje się słownictwem odpowiednio dostosowanym do tematu
- pisze ze świadomością celu

Mówienie

Jak w klasie IV

- mówi wyraźnie z właściwą artykulacją
- mówi do wyobrażonych słuchaczy
- recytuje fragmenty prozy
- wprowadza do wypowiedzi pauzę
- stosuje odpowiednią intonację
- poprawnie akcentuje wyrazy
- mówi ze świadomością celu (intencji): pyta i odpowiada, potwierdza i zaprzecza, poleca i prosi, przyrzeka i obiecuje, zachęca i zniechęca, zaprasza, przeprasza, współczuje, informuje, dziękuje, wita, żegna
- świadomie posługuje się mimiką, gestykulacją, postawą ciała
- prezentuje efekt własnej pracy/ grupy
- wyraża własne opinie

Nauka o języku:

Fonetyka

Jak w klasie IV

- wyjaśnia na prostych przykładach zjawisko upodobnienia fonetycznego (utrata dźwięczności spółgłosek i zanik nosowości samogłosek na końcu wyrazów)
- wie na czym polega akcent wyrazowy
- właściwie akcentuje wyrazy
- zna wyjątki akcentowe
- podaje przykłady wyrazów bez samodzielnego akcentu
- wie, czym jest intonacja

Części mowy:

Rzeczownik

Jak w klasie IV

- dostrzega i określa związek rzeczownika z innymi wyrazami w zdaniu

Czasownik

Jak w klasie IV

- dostrzega i określa dostrzega i określa związek czasownika z innymi wyrazami w zdaniu

Przymiotnik i Przysłówek

Jak w klasie IV

Przyimek

- identyfikuje przyimki jako wyrazy oznaczające stosunki przestrzenne i czasowe
- odróżnia przyimki od innych części mowy
- rozpoznaje i wskazuje przyimki w tekście

- wie, czym jest wyrażenie przyimkowe i tworzy je
- określa funkcje wyrażen przyimkowych
- poprawnie używa przyimków złożonych

Spójnik

- odróżnia spójniki od innych części mowy
- rozpoznaje i wskazuje spójniki w tekście
- rozumie funkcję spójnika w wypowiedzeniu pojedynczym i złożonym

Składnia

Jak w klasie IV

- odróżnia zadania od równoważników zdań
- przekształca zdania w równoważniki zdań i odwrotnie
- rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte
- tworzy zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte
- analizuje strukturę zdania pojedynczego
- odróżnia zdania pojedyncze od złożonych
- przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie
- wskazuje w zdaniu podmiot i orzeczenie
- oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia
- wskazuje związki wyrazowe w zdaniu
- rozróżnia i nazywa określenia: przydawkę, dopełnienie, okolicznik

Elementy komunikacji

Jak w klasie IV

- dostrzega zależność komunikatu od intencji nadawcy
- rozumie pojęcie związek frazeologiczny
- rozumie rolę czynników zewnątrz językowych w komunikowaniu (mimika, intonacja) poprawnie stosuje stałe związki frazeologiczne

Terminy teoretycznoliterackie i pojęcia kulturowe

Jak w klasie IV

- odróżnia poezję od prozy
- odróżnia fikcję artystyczną od rzeczywistości
- rozpoznaje środki artystyczne w tekście literackim: porównanie, epitet, przenośnię
- rozpoznaje elementy struktury tekstu poetyckiego: rym
- rozróżnia wiersz rymowany i biały
- wyodrębnia akcję i wątki w utworze literackim
- omawia przebieg akcji
- rozpoznaje charakterystyczne cechy gatunkowe: powieści, legendy, podania, mitu, bajki
- objaśnia morał bajki
- rozumie pojęcia: mitologia, morał, refren
- rozpoznaje w tekście narratora i rodzaje narracji
- wymienia elementy dzieła telewizyjnego, radiowego, filmowego (film fabularny, dokumentalny, animowany) – scenariusz, reżyser, gra aktorska,
- nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych
- wymienia wyróżniki komiksu
- wyraża opinie na temat przesłania tekstu
- poddaje refleksji działania bohaterów

- wyodrębnia w dramacie tekst główny i poboczny (scenariusz teatralny)
- Dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury (tekst literacki – rysunek)
- rozumie terminy z kręgu muzealnictwa – eksponat, ekspozycja, galeria, posąg, zabytek, skansen i malarstwa – pejzaż, martwa natura, paleta barw

Ortografia i interpunkcja

Jak w klasie IV

- zapisuje rozdzielnie przeczenie *nie* z osobowymi formami czasownika i z bezokolicznikiem
- zapisuje łącznie *nie* z rzeczownikiem, przymiotnikiem w stopniu równym i przysłówkiem utworzonym od rzeczownika
- zapisuje rozdzielnie *nie* z przymiotnikiem w stopniu wyższym i najwyższym ora z przysłówkami nie pochodzącymi od przymiotników
- zapisuje *-ji, -ii, -i* w zakończeniach niektórych rzeczowników
- pisze *om, on, em, en* w wyrazach obcego pochodzenia
- pisze *om* w zakończeniach rzeczowników w N. l. pojedynczej
- zapisuje *q, ę* w zakończeniach czasu przeszłego
- pisze *q, ę* w wyrazach rodzimych lub całkowicie spolszczonych
- pisze *q* na końcu czasowników w 3. osobie liczby mnogiej i w 3. osobie liczby mnogiej form prostych czasu przyszłego
- pisze *q, ę* w B. lp i w N. lp niektórych rzeczowników rodzaju nijakiego
- pisze *ę* w zakończeniach czasowników w 1. osobie lp w czasie teraźniejszym
- pisze *ę* w formie prostej czasu przyszłego
- pisze zasadniczo rozdzielnie wyrażenia przyimkowe
- pisze łącznie wybrane przykłady wyrażen przyimkowych
- poprawnie zapisuje przyimki złożone
- poprawnie zapisuje wyrazy, w których następuje udźwięcznienie albo ubezdźwięcznienie śródwyrazowe i w wygłosie
- rozdziela przecinkiem równorzędne części zdania w zdaniu pojedynczym
- rozdziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym

Język polski – klasa VI

Czytanie:

Czytanie głośne

Jak w klasie IV i V

- Czytając, zachowuje strukturę składniową tekstu
- czytając, pamięta o odpowiedniej artykulacji i intonacji oraz o właściwym tempie i poprawnym stosowaniu pauz

Czytanie ciche tekstów literackich i informacyjnych

Jak w klasie IV i V

- rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w tekście
- identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, reklamowy
- wyciąga wnioski z przesłanek zawartych w tekście
- odróżnia literaturę piękną od innych tekstów pisanych
- rozpoznaje tekst dramatu
- porządkuje i porównuje informacje z różnych źródeł

- dostrzega relacje między częściami składowymi wypowiedzi
- wybiera interesujące propozycje spośród oferty mediów, kierując się krytycznym podejściem do oferty i rozpoznaniem zawartych w niej wartości
- dokonuje uogólnień na podstawie zebranych informacji

Czytanie innych tekstów kultury

Jak w klasie IV i V

- odbiera tekst kultury na poziomie przenośnym i dosłownym
- porównuje teksty kultury w celu wskazania podobieństw i różnic odnoszących się do treści i formy
- wskazuje różnice między literaturą piękną a przekazami muzycznymi i filmowymi
- odróżnia teksty reklamowe od innych tekstów kultury
- odczytuje wartości wpisane w teksty kultury
- rozumie pojęcia związane z przekazami ikonicznymi, muzyką, radiem, telewizją, filmem, teatrem, prasą
- odczytuje ogólny sens tekstu kultury
- odczytuje zasady etyczne obecne w różnych tekstach kultury

Słuchanie:

Jak w klasie IV i V

- rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi
- ocenia i wartościuje usłyszane wypowiedzi
- dostrzega wywieranie presji za pomocą słownych komunikatów
- słuchając, notuje wybrane informacje
- identyfikuje usłyszaną wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, reklamowy
- odróżnia mowę od tła akustycznego w przekazach audiowizualny

Tworzenie wypowiedzi:

Mówienie

Jak w klasie IV i V

- dostosowuje sposób wyrażania się do oficjalnej i nieoficjalnej sytuacji komunikacyjnej
- mówi ze świadomością celu (intencji)
- tworzy spójną kilkuzdaniową wypowiedź na tematy związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury
- używa słów nacechowanych emocjonalnie
- posługuje się poprawnie różnymi formami językowymi
- używa poprawnych znaczeniowo i składniowo wypowiedzie

Pisanie

Jak w klasie IV i V

- odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego
- tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych:
  - list oficjalny
  - opowiadanie twórcze i odtwórcze z dialogiem
  - prosta notatka
  - sporządza szczegółowy plan odtwórczy
- stosuje wyrazy nacechowane stylistycznie
- umie ponosić odpowiedzialność za słowa sformułowane na piśmie

Nauka o języku:

Fonetyka

Jak w klasie IV i V

- wie na czym polega akcent zdaniowy
- tworzy rodziny wyrazów
- poprawnie tworzy i używa zdrobnień i zgrubień
- wskazuje wyraz podstawowy
- tworzy wyrazy pochodne

Części mowy:

Rzeczownik

Jak w klasie IV i V

- odróżnia rzeczowniki konkretne od abstrakcyjnych
- wskazuje rzeczownik jako przydawkę i dopełnienie

Czasownik

Jak w klasie IV i V

- odróżnia formy osobowe czasownika od form nieosobowych zakończonych na – no, - to

Przymiotnik

Jak w klasie IV i V

- określa funkcję przymiotnika w zdaniu (przydawka)

Przysłówek

Jak w klasie IV i V

- określa funkcję przysłówka w zdaniu (okolicznik)

Liczebnik

- rozpoznaje i wskazuje w tekście liczebniki
- rozróżnia podstawowe rodzaje liczebników: główne, porządkowe, zbiorowe, ułamkowe, nieokreślone
- odmienia liczebnik porządkowy i zbiorowy przez przypadki
- wskazuje związek liczebnika z rzeczownikiem

Przyimek

Jak w klasie V

Zaimek

- odróżnia zaimki od innych części mowy
- rozpoznaje i wskazuje zaimki w tekście
- rozróżnia zaimki; rzeczowne, przymiotne, przysłówne, liczebne
- poprawnie stosuje długie i krótkie formy zaimków

Spójnik

Jak w klasie V

- rozróżnia rodzaje spójników (wskazywanie stosunków współrzędnych i nadrzędno – podrzędnych)

Składnia:

Jak w klasie IV

- odróżnia zdania złożone współrzędnie od złożonych podrzędnie
- tworzy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
- rozumie funkcje poszczególnych wypowiedzeń
- określa funkcje składniowe poszczególnych części mowy
- rozróżnia i nazywa określenia; przydawkę, dopełnienie, okolicznik
- wskazuje zdanie bezpodmiotowe i z podmiotem domyślnym

Elementy komunikacji :

Jak w klasie IV i V

- uzależnia dobór słownictwa od adresata wypowiedzi
- rozumie ewolucję języka: neologizmy

Terminy teoretycznoliterackie i pojęcia kulturowe:

Jak w klasie IV i V

- określa funkcję tekstu kultury
- rozpoznaje cechy gatunkowe fraszki
- odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury (przyjaźń– wrogość, miłość – nienawiść, prawda – kłamstwo)
- dostrzega zasady etyczne obecne w tekstach kultury
- dostrzega ogólny sens tekstu kultury
- rozpoznaje w tekście literackim przenośnię
- rozumie i rozróżnia pojęcia: fabuła, akcja, wątek, powieść, fantastyka, fantastyka naukowa
- dostrzega rolę prasy
- rozumie terminy z zakresu filmu – scenariusz filmowy, plany filmowe
- zna funkcje reklamy
- rozumie pojęcia: symbol, sentencja

Ortografia i interpunkcja:

Jak w klasie IV i V

- zapisuje rozdzielnie nie z formami czasowników zakończonych na -no, - to
- zapisuje rozdzielnie nie z wyrazami o znaczeniu czasownikowym: nie brak, nie można, nie wolno, nie trzeba, nie należy, nie warto
- rozdzielnie zapisuje przeczenie nie z liczebnikami
- rozdzielnie zapisuje przeczenie nie z zaimkami
- poprawnie zapisuje zakończenia rzeczowników – ctwo, - dziwo, -stwo i przymiotników – ski, - cki, - dzki
- stosuje wielokropek w zakończeniu zdań urywanych
- stosuje nawiasy przy wtrąceniach
- stosuje przecinek przed powtarzającym się spójnikiem
-

Język angielski – klasa IV

Treści nauczania:

a) Funkcje komunikacyjne:

- witanie się;
- przedstawianie siebie i innych;
- podawanie swojego wieku i miejsca zamieszkania;
- określanie upodobań i zainteresowań swoich oraz innych osób;
- przedstawianie swoich umiejętności;
- opisywanie wyglądu i cech osób;
- przedstawianie swojej rodziny;
- określenie stosunków interpersonalnych;
- opisywanie cech przedmiotów (wielkość, kolor, kształt);
- określanie posiadania i przynależności;

- nazywanie i opisywanie zabawek, przyborów szkolnych;
- nazywanie przedmiotów szkolnych;
- nazywanie i opisywanie zwierząt, określanie, skąd pochodzą;
- nazywanie produktów żywnościowych i posiłków, kupowanie prostych posiłków i deserów na ulicy (*fast food from stalls*);
- kupowanie, określanie kosztu);
- wydawanie i wykonywanie poleceń (oraz zakazów);
- opisywanie codziennych czynności;
- podawanie godziny, dnia tygodnia, nazwy miesiąca;
- nazywanie pomieszczeń w domu;
- opisywanie położenia sprzętów w pomieszczeniach;
- pytanie i określanie, gdzie ktoś/coś się znajduje;
- nazywanie ubioru;
- nazywanie pór roku; opisywanie pogody w różnych porach roku.
- kolory;
- zwierzęta domowe, dzikie, egzotyczne;
- zabawki;
- rzeczy osobiste;
- typy domów;
- ekologia (ekologiczne budowanie, ochrona środowiska);

b) Zakres tematyczny i leksykalny:

- ja i moja rodzina,
- Kraje narodowości, języki,
- przedmioty z najbliższego otoczenia,
- owoce, kolory,
- pomieszczenia w domu,
- wyposażenie domu,
- wygląd ludzi i ubrania,
- zwierzęta gospodarskie i egzotyczne,
- środki masowego przekazu,
- dni tygodnia, miesiące, pory roku,
- hobby, umiejętności,
- jedzenie i picie,
- czynności codzienne,
- dyscypliny sportowe,
- Szkoła: przedmioty nauczania i przybory szkolne.

c) Zakres materiału gramatycznego

• **Czasy:**

- czas Simple Present,
- czas Present Continuous

- Zdania z operatorem *can* wyrażające:

- umiejętność wykonania czynności: *I can juggle.*
- uprzejmą prośbę: *Can I have an ice-cream, please?*
- pozwolenie: *Can I watch the programme on TV, mum?, Yes, you can.*

• **Rzeczownik**

- imiona własne i pospolite: *Chris, computer*
- liczba mnoga:

tworzenie form za pomocą końcówki *-s* i *-es*: *car – cars, lolly – lollies, hero – heroes*
niektóre formy nieregularne: *tooth – teeth*

- forma dzierżawcza: *Joan's biro*
- **Przedimek**
  - przedimek nieokreślony *a / an*: *a party, an apple*
  - przedimek określony *the*: *the door, the apple*
  - przedimek zerowy (brak przedimka): *tea, juice*
- **Zaimek osobowy**
  - forma podmiotu: *I, you, he, she, it, we, they*
  - forma dopełnienia: *me, you, him, her, it*
- **Czasownik**
  - czasowniki leksykalne: *stand, write ...*
  - czasowniki specjalne (operatory): *am / are / is / do / does*
  - czasownik z partykułą (phrasalverb): *get up, go on ...*
  - forma bezokolicznika jako druga osoba trybu rozkazującego: *stop, stand up ...*
  - forma imiesłowu czynnego (gerund): *write + - ing = writing*
- **Przysłówek**
  - częstotliwości: *sometimes*
- **Przymiotnik**
  - określenie:
    - kształtu: *square, round ...*
    - wielkości: *big, small ...*
    - koloru: *red, white ...*
    - stanu: *sad, happy ...*
  - określenie dzierżawcze: *my, your, his, her, its, our, their*
- Liczebnik**
  - liczebniki główne 1-100: *one, two ...*
  - liczebniki porządkowe 1st, 2nd, 3rd - 100th: *first, second, third, fourth, fifth, sixth ...*
- **Przyimek**
  - miejsca: *in, on, behind, in front of, under,*
  - czasu: *at, on, in*
- **Spójnik**
  - *and, but*

Język angielski – klasa V

Treści nauczania:

a) Funkcje komunikacyjne:

- nazywanie instytucji i środków transportu;
- określanie kierunku i sposobu dotarcia do celu;
- nazywanie i opisywanie świąt i zwyczajów;
- składanie życzeń świątecznych i okolicznościowych;
- nazywanie i omawianie zawodów, rozmawianie o własnych planach zawodowych;
- proponowanie i reagowanie na propozycje;
- wyrażanie prośby i podziękowania;
- porównywanie cech rzeczy, zwierząt i ludzi;
- nazywanie części komputera i omawianie zadań, jakie można wykonać przy użyciu komputera i internetu;
- zamawianie posiłku w restauracji;
- pytanie i wyjaśnianie, dlaczego ktoś coś robi;
- wypytywanie o szczegóły dotyczące ciekawych miejsc oraz ich opisywanie;
- rozmawianie o przyszłych planach;

- podawanie i zdobywanie informacji poprzez zadawanie pytań;
- wyrażanie zgody lub braku zgody;
- rozmawianie o doświadczeniach i umiejętnościach z przeszłości,
- rozmawianie o filmach, książkach, zainteresowaniach;
- pytanie i opisywanie, z czego wykonane są rzeczy;
- relacjonowanie, co inni ludzie powiedzieli;

b) zakres tematyczny i leksykalny:

- ja i moja rodzina,
- podróże,
- zasady życia szkolnego,
- mój dom
- zamawianie dań,
- muzyka,
- ubrania,
- wynalazki,
- hobby,
- znane budowle i miejsca,
- zagrożone zwierzęta,
- znane osoby,
- podbój kosmosu,
- położenie miejsc w mieście,
- daty,
- dyscypliny sportowe,
- moje miasto,
- środki transportu.

C) Zakres materiału gramatycznego:

- zdania twierdzące, przeczące i pytania z czasownikiem *to be*
- zdania twierdzące, przeczące i pytania z czasownikiem *to have/have got*
- zdania oznajmujące, przeczące i pytania z czasownikiem modalnym *can*
- konstrukcja *there is/there are*
- zdania z podmiotem pozornym *It's cold. What time is it?*
- pytania szczegółowe
- propozycje i zaproszenia *Let's ... Would you like to ...? What about...?*
- **by + środki transportu by car**
- kategorie gramatyczne:
  - **rzeczownik**
nazwy własne i pospolite *Jane, house*
liczba pojedyncza i mnoga *girl-girls, box-boxes, woman-women*
forma dzierżawcza *Jane's*
rzeczowniki policzalne *apples, books*
rzeczowniki niepoliczalne *sugar, water*
  - **przedimek** nieokreślony *a/an* określony *the* przedimek zerowy
    - zaimek dzierżawczy:
występujący po rzeczowniku *my*
występujący samodzielnie *mine*
    - zaimki pytające używane przy tworzeniu pytań *who, what, where, how, whose*
Różnica *who's/whose: Who's this? It's Fred. Whose football is this? It's Fred's.*
  - **przysłówek**
-określający sposób wykonywania prostych czynności *run fast, arrive early, sing well*
- wyrażający stopień *very much, a lot*

- występujący w zdaniu między podmiotem a orzeczeniem *always, never, often, sometimes*
- występujący na początku lub na końcu zdania *now, yesterday, lastsummer, nextyear*
- **przymiotnik:**
  - określenie koloru *red*, kształtu *round*, wielkości *big*, stanu *cold*
  - stopniowanie przymiotników:
    - krótkich *long, longer, the longest*,
    - długich *difficult, more difficult, the most difficult*,
    - nieregularnych *good, better, the best*
- **liczebniki główne i porządkowe,**
- **przyimek**
  - miejsca *on, in, under, opposite, in front of* czasu *before, after, on, in* kierunku *to, from*
- **czasownik**
  - to be*
  - to have/have got*
  - modalny *can*
    - wyrażający umiejętności i możliwości w teraźniejszości *I can jump. We can find it there.*
    - Wyrażający pozwolenie *Can I have an ice cream, Dad? Yes, you can.*
  - Modalny *must*
    - wyrażający obowiązek *You must brush your teeth.*
    - Wyrażający zakaz *You mustn't cross the street at a red light.*
  - modalny *Could*
- **Czasy :**
  - czas teraźniejszy prosty *Present Simple:*
  - czas teraźniejszy ciągły *Present Continuous:*
  - czas przeszły prosty *Past Simple:*
  - tryb rozkazujący *Sit down! Don't jump!*

Język angielski – klasa VI

1. Treści nauczania.

- a) Funkcje komunikacyjne:
  - podaje swoje dane personalne,
  - zadaje pytania (*wh- questions*) o dane osobowe,
  - odgrywa rozmowę w sklepie. Potrafi zapytać o cenę, kupić podstawowe produkty,
  - potrafi wyrazić w prosty sposób swoją opinię na temat najciekawszych miejsc w swoim mieście i w Londynie,
  - potrafi w prosty sposób opowiedzieć o swoich wakacjach, o podróżach,
  - zna i stosuje słowa i zwroty związane z Halloween, Christmas, Easter, Walentynkami,
  - potrafi opisać człowieka i jego ubranie,
  - potrafi krótko opowiedzieć o ulubionym filmie,
  - potrafi kupić bilet do kina podając datę i godzinę seansu,
  - opisuje kształty i fakturę przedmiotów,
  - potrafi powiedzieć kilka zdań o swojej ulubionej książce,
  - potrafi udzielić rady,
  - potrafi opowiedzieć lekarzowi o swojej chorobie,
  - wyraża swoje preferencje, umie powiedzieć co lubi, a czego nie lubi,
  - tworzy pytania o pozwolenie,

- potrafi konstruować proste zdania z propozycjami, obietnicami i decyzjami dotyczącymi przyszłości,
  - prosi o pozwolenie oraz udziela lub odmawia udzielenia pozwolenia,
  - potrafi w prosty sposób przedstawić swoją opinię,
  - potrafi tworzyć zdania wyrażające przymus lub zakaz,
  - podaje kilka sposobów działań korzystnych dla środowiska,
  - używa zwrotów grzecznościowych,
  - potrafi grzecznie przywitać się, pożegnać, przedstawić siebie i innych.
- b) Zakres tematyczny i leksykalny
- rodzina,
  - programy telewizyjne,
  - elementy kultury USA, Wielkiej Brytanii, Kanady, Nowej Zelandii i Australii,
  - sport,
  - opowieści z życia dziadków,
  - miejsca w mieście,
  - zakupy,
  - kino, film,
  - podróże,
  - u lekarza,
  - technologia, komputery, roboty,
  - zawody, praca,
  - budynki, krajobrazy,
  - środowisko, przyszłość naszej planety,
  - wybrane terminy przyrodnicze i geograficzne.
- c) zakres gramatyczny:
- Zna formy i zasady użycia czasów *Present Simple* i *Present Continuous*. Częściowo poprawnie używa ich w zadaniach gramatycznych,
  - zna formy i zasady użycia konstrukcji *be going to* oraz czasu *Present Continuous* dla wyrażenia przyszłości,
  - zna reguły rządzące odmianą czasowników regularnych i tworzeniem czasu *Past Simple*. Zna niektóre formy nieregularne,
  - konstruuje zdania z użyciem czasu *Past Continuous* oraz spójników: *when* i *while*,
  - tworzy zdania, używając konstrukcji *used to*,
  - Tworzy proste zdania, używając konstrukcji: *too* + przymiotnik; *not* + przymiotnik + *enough*.
  - zna formy poznanych zaimków typu *someone, something, somewhere*.,
  - tworzy zdania z poznanymi zaimkami typu *someone, something, somewhere*.,
  - tworzy zdania w czasie *Present Perfect* (z użyciem *since / for*),
  - potrafi zbudować zdania dotyczące przypuszczeń na temat przyszłości,
  - zna reguły tworzenia zdań warunkowych typu 1. Częściowo poprawnie stosuje je w zadaniach gramatycznych,
  - zna reguły tworzenia zdań czasowych (*time clauses*) z *when*,
  - tworzy poprawne zdania z *may*,
  - potrafi tworzyć zdania wyrażające przymus lub zakaz. Używa czasowników modalnych: *must, mustn't, have to, don't have to*,
  - zna reguły tworzenia zdań warunkowych typu 2 (z *would*),
  - zna reguły rządzące tworzeniem strony biernej w czasach *Present Simple* i *Past Simple*,
  - z pomocą nauczyciela tworzy proste zdania z użyciem strony biernej w czasach

Present Simple i Past Simple,

- potrafi tworzyć zdania, używając mowy zależnej w czasie teraźniejszym.

II. Osiągnięcia:

1. Sprawność rozumienia ze słuchu:

- rozumie instrukcje nauczyciela,
- rozumie wypowiedzi kolegów a także nagrania do podręcznika,
- potrafi wysłyszeć informacje, o które jest proszony,
- rozumie ogólny sens komunikacyjny.

2. Sprawność mówienia :

- potrafi opowiedzieć o sobie,
- potrafi posługiwać się słownictwem poznanym na zajęciach (patrz: zakres temat. I leksykalny),
- opanował poprawną wymowę słownictwa poznanego na zajęciach.

3. Sprawność czytania:

- potrafi odszukać konkretną informację w tekście,
- rozumie ogólny sens czytanego tekstu,
- domyśla się znaczeń nieznanymi słów z kontekstu,
- potrafi stwierdzić co jest prawdą a co fałszem.

4. Sprawność pisania:

- pisze email do kolegi lub koleżanki, w którym opisuje życie swoich rodziców lub dziadków w przeszłości,
- opisuje swój ulubiony film,
- pisze kilka zdań o swojej ulubionej książce,
- pisze krótki opis robota,
- pisze email – zaproszenie do kolegi lub koleżanki.
- z pomocą nauczyciela pisze email z wakacji do kolegi lub koleżanki,
- potrafi zapisać ze słuchu proste zdania,
- potrafi wypełnić formularz,
- potrafi przetłumaczyć krótki tekst z pomocą słownika.

Matematyka - klasa IV

Uczeń:

A. Liczby naturalne – działania pamięciowe:

1. nazywa liczby w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu i dzieleniu,
2. dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli liczby naturalne w pamięci, wykonuje dzielenie z resztą (w zakresie 100),
1. zna i potrafi stosować własności działań (przemienność i łączność dodawania i mnożenia), stosuje odwrotność działań,
2. oblicza drugą i trzecią potęgę liczby naturalnej i zapisuje iloczyn liczb w postaci kwadratu lub sześciangu,
3. stosuje rachunki pamięciowe w zakresie 100 w zadaniach tekstowych,
4. zna i stosuje w obliczeniach: kolejność wykonywania czterech podstawowych działań na liczbach naturalnych, nawiasy,
5. zaznacza liczby naturalne na osi liczbowej, odczytuje współrzędne punktu na osi.

B. Systemy zapisywania liczb:

1. Odróżnia liczby i cyfry, podaje rzędy liczb w systemie dziesiętkowym (do miliarda),
2. zapisuje i odczytuje liczby wielocyfrowe,
3. zapisuje (poprawnie) liczbę wielocyfrową słownie,

4. zna cyfry rzymskie,
  5. zna algorytmy zapisywania i odczytywania liczb w systemie rzymskim,
  6. zapisuje i odczytuje liczby w systemie rzymskim (numery porządkowe, daty),
- C. Działania pisemne na liczbach naturalnych:
1. zna algorytmy dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia pisemnego liczb naturalnych wielocyfrowych,
  2. dodaje pisemnie liczby naturalne,
  3. odejmuje pisemnie liczby naturalne,
  4. mnoży pisemnie liczby naturalne przez liczby jednocyfrowe, wielocyfrowe, z zerami na końcu,
  5. dzieli pisemnie liczby naturalne przez liczby jednocyfrowe i wielocyfrowe (tworzy i stosuje tabele wielokrotności liczb),
  6. wykorzystuje własności działań w działaniach pisemnych,
  7. potrafi sprawdzić poprawność wykonywania działania pisemnego,
  8. stosuje umiejętność działań pisemnych w zadaniach tekstowych.
- D. Wielokrotności i podzielność liczb naturalnych:
1. wymienia wielokrotności liczb naturalnych,
  2. wyznacza wspólne wielokrotności liczb naturalnych,
  3. rozumie pojęcie i wyznacza NWW dla dwóch liczb naturalnych,
  4. wyznacza dzielniki liczb naturalnych,
  5. wyznacza wspólne dzielniki liczb naturalnych,
  6. rozumie pojęcie i wyznacza NWD dla dwóch liczb naturalnych,
  7. zna cechy podzielności liczb naturalnych przez 2, 5, 10, 100, 3, 9,
  8. rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 3, 5, 9, 10, 100 i podaje przykłady takich liczb,
  9. rozpoznaje i podaje liczby pierwsze i złożone,
  10. rozkłada liczby na czynniki pierwsze.
- E. Proste, odcinki, kąty – figury geometryczne na płaszczyźnie:
1. rozpoznaje, rysuje i oznacza podstawowe figury płaskie,
  2. rozpoznaje, nazywa i kreśli (przy pomocy przyborów geometrycznych) – odcinki i proste prostopadłe oraz równoległe,
  3. mierzy i kreśli odcinki o danej długości,
  4. zna jednostki miary długości i zamienia je,
  5. podaje elementy kąta, kreśli kąty o danej mierze, mierzy kąty, rozpoznaje kąt prosty, ostry i rozwarty.
- F. Prostokąty i koła:
1. rozpoznaje prostokąty, kwadraty wśród innych figur oraz przykładowo podaje przedmioty mające kształt prostokąta,
  2. kreśli prostokąty (kwadraty) przy pomocy ekiejki,
  3. oblicza obwód prostokąta, kwadratu o danym boku,
  4. oblicza (podaje) długości boków prostokąta na podstawie obwodu,
  5. podaje przykłady przedmiotów o kształcie koła (okręgu),
  6. rozpoznaje koło, okrąg i ich podstawowe elementy tzn. promień, średnicę i cięciwę,
  7. kreśli okrąg cyrklem, zaznacza i rozpoznaje środek, promień, średnicę, cięciwę, łuk,
  8. stosuje własności kół i okręgów w zadaniach.
- G. Skala i plan:
1. kreśli odcinki, prostokąty, kwadraty w skali,
  2. oblicza odległości na planie i na mapie,

3. oblicza rzeczywiste wymiary na podstawie planów i map.
- H. Ułamki zwykłe:
1. interpretuje ułamek jako część całości,
  2. zna budowę ułamka zwykłego,
  3. rozumie funkcję licznika i mianownika ułamka,
  4. zapisuje w postaci ułamka części figur, zaznacza części figur,
  5. interpretuje ułamek jako iloraz,
  6. zaznacza ułamki na osi liczbowej, odczytuje współrzędne ułamkowe punktów,
  7. rozpoznaje ułamki właściwe i niewłaściwe,
  8. rozszerza ułamki zwykłe,
  9. skraca ułamki zwykłe, rozpoznaje ułamki skracalne i nieskracalne,
  10. porównuje ułamki zwykłe o jednakowych licznikach lub mianownikach,
  11. zna pojęcie liczby mieszanej,
  12. wyłącza całości z ułamka niewłaściwego,
  13. zamienia liczbę mieszaną na ułamek,
  14. dodaje ułamki i odejmuje ułamki zwykłe o tym samym mianowniku,
  15. mnoży ułamki zwykłe przez liczbę naturalną,
  16. oblicza ułamek danej liczby,
  17. stosuje działania na ułamkach zwykłych w zadaniach z treścią.
- I. Ułamki dziesiętne:
1. zna i rozumie pojęcie ułamka dziesiętnego,
  2. czyta i zapisuje ułamki dziesiętne o mianownikach 10, 100, 1000 przy użyciu przecinka, zna rzędy liczb po przecinku,
  3. zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej,
  4. porównuje ułamki dziesiętne,
  5. zapisuje wyrażenia dwumianowane w postaci ułamków dziesiętnych,
  6. dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne pisemnie,
  7. mnoży ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000,
  8. dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000,
  9. stosuje działania na ułamkach dziesiętnych w zadaniach z treścią.
- J. Pole figury płaskiej:
1. rozumie pojęcie pola,
  2. zna jednostki miary pola,
  3. oblicza pole prostokąta (kwadratu) o danych długościach boków,
  4. oblicza długość boku prostokąta (kwadratu) na podstawie pola i drugiego boku,
  5. oblicza pola figur płaskich zbudowanych z prostokątów,
  6. zmienia jednostki pola.
- K. Prostopadłościany i sześciiany:
1. opisuje prostopadłościan i wskazuje jego elementy,
  2. wskazuje przedmioty w kształcie prostopadłościanu,
  3. rozpoznaje i kreśli siatkę sześcianu,
  4. kreśli siatki prostopadłościanów,
  5. wykonuje modele prostopadłościanów,
  6. oblicza pole powierzchni całkowitej sześcianu i prostopadłościanu.

Matematyka – klasa V

1. Liczby naturalne w dziesiętkowym układzie pozycyjnym.

Uczeń:

- 1) odczytuje i zapisuje liczby naturalne wielocyfrowe;
- 2) interpretuje liczby naturalne na osi liczbowej;

- 3) porównuje liczby naturalne;
- 4) zaokrągla liczby naturalne;
- 5) liczby w zakresie do 30 zapisane w systemie rzymskim przedstawia w systemie dziesiętkowym, a zapisane w systemie dziesiętkowym przedstawia w systemie rzymskim.

2. Działania na liczbach naturalnych.

Uczeń:

- 1) dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne dwucyfrowe, liczby wielocyfrowe w przypadkach, takich jak np. $230 + 80$ lub $4600 - 1200$; liczbę jednocyfrową dodaje do dowolnej liczby naturalnej i odejmuje od dowolnej liczby naturalnej;
- 2) dodaje i odejmuje liczby naturalne wielocyfrowe pisemnie, a także za pomocą kalkulatora;
- 3) mnoży i dzieli liczbę naturalną przez liczbę naturalną jednocyfrową, dwucyfrową lub trzycyfrową pisemnie, w pamięci (w najprostszych przykładach) i za pomocą kalkulatora (w trudniejszych przykładach);
- 4) wykonuje dzielenie z resztą liczb naturalnych;
- 5) stosuje wygodne dla niego sposoby ułatwiające obliczenia, w tym przemienność i łączność dodawania i mnożenia;
- 6) porównuje różnicowo i ilorazowo liczby naturalne;
- 7) rozpoznaje liczby naturalne podzielne przez 2, 3, 5, 9, 10, 100;
- 8) rozpoznaje liczbę złożoną, gdy jest ona jednocyfrowa lub dwucyfrowa, a także, gdy na istnienie dzielnika wskazuje poznana cecha podzielności;
- 9) oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych;
- 10) stosuje reguły dotyczące kolejności wykonywania działań;
- 11) szacuje wyniki działań.

3. Liczby całkowite.

Uczeń:

- 1) podaje praktyczne przykłady stosowania liczb ujemnych;
- 2) interpretuje liczby całkowite na osi liczbowej;
- 3) porównuje liczby całkowite;
- 4) wykonuje proste rachunki pamięciowe na liczbach całkowitych.

4. Ułamki zwykłe i dziesiętne.

Uczeń:

- 1) opisuje część danej całości za pomocą ułamka;
- 2) przedstawia ułamek, jako iloraz liczb naturalnych, a iloraz liczb naturalnych, jako ułamek;
- 3) sprowadza ułamki zwykłe do wspólnego mianownika;
- 4) przedstawia ułamki niewłaściwe w postaci liczby mieszanej i odwrotnie;
- 5) zaznacza ułamki zwykłe i dziesiętne na osi liczbowej oraz odczytuje ułamki zwykłe i dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej;
- 6) porównuje ułamki (zwykłe i dziesiętne).

5. Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych.

Uczeń:

- 1) dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki zwykłe o mianownikach jedno lub dwucyfrowych, a także liczby mieszane;
- 2) dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki dziesiętne w pamięci (w najprostszych przykładach), pisemnie i za pomocą kalkulatora (w trudniejszych przykładach);
- 3) porównuje różnicowo ułamki;
- 4) oblicza ułamek danej liczby naturalnej;
- 5) oblicza kwadraty i sześciany ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz liczb mieszanych;
- 6) oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych, stosując reguły dotyczące kolejności wykonywania działań;

7) wykonuje działania na ułamkach dziesiętnych, używając własnych, poprawnych strategii lub z pomocą kalkulatora;

8) szacuje wyniki działań.

6. Elementy algebry.

Uczeń:

1) korzysta z nieskomplikowanych wzorów, w których występują oznaczenia literowe, zamienia wzór na formę słowną;

2) stosuje oznaczenia literowe nieznanymi wielkościami liczbowymi i zapisuje proste wyrażenie algebraiczne na podstawie informacji osadzonych w kontekście praktycznym;

3) rozwiązuje równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą występującą po jednej stronie równania (poprzez zgadywanie, dopełnianie lub wykonanie działania odwrotnego).

7. Proste i odcinki.

Uczeń:

1) rozpoznaje i nazywa figury: punkt, prosta, półprosta, odcinek;

2) rozpoznaje odcinki i proste prostopadłe i równoległe;

3) rysuje pary odcinków prostopadłych i równoległych;

4) mierzy długość odcinka z dokładnością do 1 milimetra;

5) wie, że aby znaleźć odległość punktu od prostej, należy znaleźć długość odpowiedniego odcinka prostopadłego.

8. Kąty.

Uczeń:

1) wskazuje w kątach ramiona i wierzchołek;

2) mierzy kąty mniejsze od 180 stopni z dokładnością do 1 stopnia;

3) rysuje kąt o mierze mniejszej niż 180 stopni;

4) rozpoznaje kąt prosty, ostry i rozwarty;

5) porównuje kąty;

6) rozpoznaje kąty wierzchołkowe i kąty przyległe oraz korzysta z ich własności.

9. Wielokąty, koła, okręgi.

Uczeń:

1) rozpoznaje i nazywa trójkąty ostrokątne, prostokątne i rozwartokątne, równoboczne i równoramienne;

2) konstruuje trójkąt o trzech danych bokach; ustala możliwość zbudowania trójkąta (na podstawie nierówności trójkąta);

3) stosuje twierdzenie o sumie kątów trójkąta;

4) rozpoznaje i nazywa kwadrat, prostokąt, romb, równoległobok, trapez;

5) zna najważniejsze własności kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu;

10. Bryły.

Uczeń:

1) rozpoznaje graniastosłupy proste, ostrosłupy, walce, stożki i kule w sytuacjach praktycznych i wskazuje te bryły wśród innych modeli brył;

2) wskazuje wśród graniastosłupów prostopadłościanny i sześcienny i uzasadnia swój wybór;

3) rozpoznaje siatki graniastosłupów prostych i ostrosłupów;

4) rysuje siatki prostopadłościannów.

11. Obliczenia w geometrii.

Uczeń:

1) oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków;

2) oblicza pola: kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trójkąta, trapezu przedstawionych na rysunku (w tym na własnym rysunku pomocniczym) oraz w sytuacjach praktycznych;

- 3) stosuje jednostki pola: m², cm², km², mm², dm², ar, hektar (bez zamiany jednostek w trakcie obliczeń);
- 4) oblicza objętość i pole powierzchni prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi;
- 5) stosuje jednostki objętości i pojemności: litr, mililitr, dm³, m³, cm³, mm³;
- 6) oblicza miary kątów, stosując przy tym poznane własności kątów i wielokątów.

12. Obliczenia praktyczne.

Uczeń:

- 1) interpretuje 100% danej wielkości jako całość, 50% – jako połowę, 25% – jako jedną czwartą, 10% – jako jedną dziesiątą, a 1% – jako setną część danej wielkości liczbowej;
- 2) w przypadkach osadzonych w kontekście praktycznym oblicza procent danej wielkości w stopniu trudności typu 50%, 10%, 20%;
- 3) wykonuje proste obliczenia zegarowe na godzinach, minutach i sekundach;
- 4) wykonuje proste obliczenia kalendarzowe na dniach, tygodniach, miesiącach, latach;
- 5) odczytuje temperaturę (dodatnią i ujemną);
- 6) zamienia i prawidłowo stosuje jednostki długości: metr, centymetr, decymetr, milimetr, kilometr;
- 7) zamienia i prawidłowo stosuje jednostki masy: gram, kilogram, dekagram, tona;
- 8) oblicza rzeczywistą długość odcinka, gdy dana jest jego długość w skali, oraz długość odcinka w skali, gdy dana jest jego rzeczywista długość;
- 9) w sytuacji praktycznej oblicza: drogę przy danej prędkości i danym czasie, prędkość przy danej drodze i danym czasie, czas przy danej drodze i danej prędkości; stosuje jednostki prędkości: km/h, m/s.

13. Elementy statystyki opisowej.

Uczeń:

- 1) gromadzi i porządkuje dane;
- 2) odczytuje i interpretuje dane przedstawione w tekstach, tabelach, diagramach i na wykresach.

14. Zadania tekstowe.

Uczeń:

- 1) czyta ze zrozumieniem prosty tekst zawierający informacje liczbowe;
- 2) wykonuje wstępne czynności ułatwiające rozwiązanie zadania, w tym rysunek pomocniczy lub wygodne dla niego zapisanie informacji i danych z treści zadania;
- 3) dostrzega zależności między podanymi informacjami;
- 4) dzieli rozwiązanie zadania na etapy, stosując własne, poprawne, wygodne dla niego strategie rozwiązania;
- 5) do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki i geometrii oraz nabyte umiejętności rachunkowe, a także własne poprawne metody;
- 6) weryfikuje wynik zadania tekstowego, oceniając sensowność rozwiązania.

Matematyka - klasa VI

Uczeń:

A. Liczby naturalne:

1. dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby w pamięci oraz pisemnie,
2. wykonuje działania łączne sposobem pisemnym,
3. rozwiązuje zadania tekstowe stosując działania pisemne,
4. oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych,
5. porównuje różnicowo i ilorazowo liczby naturalne,
6. szacuje wyniki działań,
7. podaje dzielniki i wspólne dzielniki liczb naturalnych,

8. wyznacza wielokrotności i wspólne wielokrotności liczb,
  9. rozpoznaje i podaje przykłady liczb podzielnych przez 2, 3, 5, 9, 10, 100,
  10. rozpoznaje i podaje przykłady liczb pierwszych i złożonych,
- B. Ułamki zwykłe i dziesiętne:
1. rozpoznaje ułamki niewłaściwe, właściwe, liczby mieszane,
  2. skraca i rozszerza ułamki zwykłe, sprowadza ułamki do wspólnego mianownika,
  3. dodaje i odejmuje ułamki o tym samym mianowniku oraz o różnych mianownikach, sprowadza do wspólnego mianownika,
  4. mnoży ułamki zwykłe przez liczbę naturalną, przez ułamek, przez liczbę mieszaną,
  5. oblicza kwadraty i sześciany ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz liczb mieszanych,
  6. dzieli ułamki zwykłe przez liczbę naturalną, znajduje odwrotności liczb, dzieli ułamki przez ułamki oraz liczby mieszane,
  7. zapisuje wyrażenia dwumianowane jako ułamki dziesiętne i odwrotnie,
  8. dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki dziesiętne pisemnie,
  9. wykonuje działania łączne na ułamkach dziesiętnych, stosując reguły dotyczące kolejności wykonywania działań,
  10. rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,
  11. zamienia ułamki dziesiętne na zwykłe i zwykłe na dziesiętne,
  12. zapisuje ułamki zwykłe o mianownikach innych niż 10, 100 itd. w postaci rozwinięcia dziesiętnego nieskończonego (z użyciem trzech kropek po ostatniej cyfrze),
  13. zaokrągla ułamki dziesiętne,
  14. wykonuje rachunki, w których występują jednocześnie ułamki zwykłe i dziesiętne,
- C. Liczby całkowite:
1. podaje praktyczne przykłady stosowania liczb ujemnych,
  2. podaje i znajduje liczby przeciwne do danych,
  3. dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby całkowite,
  4. wykonuje proste działania łączne na liczbach całkowitych,
  5. oblicza wartość bezwzględną,
- D. Elementy algebry.
1. korzysta z nieskomplikowanych wzorów, w których występują oznaczenia literowe, zamienia wzór na formę słowną,
  2. stosuje oznaczenia literowe nieznanymi wielkościami liczbowymi i zapisuje proste wyrażenie algebraiczne,
  3. rozwiązuje równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą występującą po jednej stronie równania,
- E. Figury na płaszczyźnie:
1. rozpoznaje i kreśli odcinki, proste, półproste, łamane, okręgi, koła, kąty, trójkąty, czworokąty, proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe,
  2. rozpoznaje, nazywa, opisuje, rysuje wielokąty i ich elementy,
  3. rozpoznaje rodzaje kątów (podział w oparciu o ilość stopni oraz kąty wierzchołkowe i przyległe) i korzysta z ich własności,
  4. rozpoznaje, nazywa i rysuje trójkąty i czworokąty oraz oblicza ich obwody,
  5. stosuje twierdzenie o sumie miar kątów w trójkącie i czworokącie,
- F. Pola figur:
1. oblicza pola prostokąta, kwadratu, pola równoległoboku i wyznacza jego wysokość, pola rombu, pola trójkąta i wyznacza jego wysokość, pola trapezu i wyznacza jego wysokość,
  2. stosuje jednostki pola: mm^2 , cm^2 , dm^2 , m^2 , km^2 , ar, hektar,
- G. Bryły przestrzenne:

1. rozpoznaje przedmioty w kształcie graniastosłupów, ostrosłupów i brył obrotowych,
2. wymienia i wskazuje elementy graniastosłupów prostych i ostrosłupów,
3. rozpoznaje i rysuje siatki graniastosłupów i ostrosłupów,
4. oblicza pole powierzchni całkowitej graniastosłupa prostego,
5. stosuje jednostki objętości i pojemności: litr, mililitr, mm^3 , cm^3 , dm^3 , m^3 , km^3 ,
6. oblicza objętość graniastosłupów prostych,

H. Obliczenia praktyczne:

1. wykonuje proste obliczenia kalendarzowe na dniach, tygodniach, miesiącach, latach,
2. rozwiązuje zadania typu prędkość, droga, czas,
3. interpretuje 100% danej wielkości jako całość, 50% – jako połowę, 25% – jako jedną czwartą, 10% – jako jedną dziesiątą, a 1% – jako setną część danej wielkości liczbowej,
4. oblicza procent danej wielkości w stopniu trudności typu 50%, 10%, 20%,

I. Statystyka opisowa:

1. gromadzi i porządkuje dane,
2. przedstawia dane w postaci graficznej.

Przyroda – klasa IV

1. Ja i moje otoczenie. Uczeń:

- 1) wymienia czynniki pozytywnie i negatywnie wpływające na jego samopoczucie w szkole oraz w domu i proponuje sposoby eliminowania czynników negatywnych;
- 2) wyjaśnia znaczenie odpoczynku (w tym snu), odżywiania się i aktywności ruchowej w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu;
- 3) wymienia zasady prawidłowego uczenia się i stosuje je w życiu;
- 4) opisuje prawidłowo urządzone miejsce do nauki ucznia szkoły podstawowej;
- 5) uzasadnia potrzebę planowania zajęć w ciągu dnia i tygodnia; prawidłowo planuje i realizuje swój rozkład zajęć w ciągu dnia;
- 6) nazywa zmysły człowieka i wyjaśnia ich rolę w poznawaniu przyrody, stosuje zasady bezpieczeństwa podczas obserwacji przyrodniczych;
- 7) podaje przykłady przyrządów ułatwiających obserwację przyrody (lupa, mikroskop, lornetka), opisuje ich zastosowanie, posługuje się nimi podczas prowadzonych obserwacji;
- 8) podaje przykłady roślin i zwierząt hodowanych przez człowieka, w tym w pracowni przyrodniczej, i wymienia podstawowe zasady opieki nad nimi;
- 9) rozpoznaje i nazywa niektóre rośliny (w tym doniczkowe) zawierające substancje trujące lub szkodliwe dla człowieka i podaje zasady postępowania z nimi.

2. Orientacja w terenie. Uczeń:

- 1) wyznacza kierunki na widnokregu za pomocą kompasu, gnomonu;
- 2) obserwuje widomą wędrówkę Słońca w ciągu doby, miejsca wschodu, górowania i zachodu Słońca, w zależności od pory roku, wskazuje zależność między wysokością Słońca a długością cienia;

3. Obserwacje, doświadczenia przyrodnicze i modelowanie. Uczeń:

- 1) obserwuje wszystkie fazy rozwoju rośliny, dokumentuje obserwacje;
- 2) obserwuje i nazywa zjawiska atmosferyczne zachodzące w Polsce;
- 3) obserwuje i rozróżnia stany skupienia wody, bada doświadczalnie zjawiska: parowania, skraplania, topnienia i zamarzania (krzepnięcia) wody;
- 4) wykonuje i opisuje proste doświadczenia wykazujące istnienie powietrza i ciśnienia atmosferycznego; buduje na podstawie instrukcji prosty wiatromierz i wykorzystuje go w prowadzeniu obserwacji;

- 5) wymienia nazwy składników pogody (temperatura powietrza, opady i ciśnienie atmosferyczne, kierunek i siła wiatru) oraz przyrządów służących do ich pomiaru, podaje jednostki pomiaru temperatury i opadów stosowane w meteorologii;
- 6) obserwuje pogodę, mierzy temperaturę powietrza oraz określa kierunek i siłę wiatru, rodzaje opadów i osadów, stopień zachmurzenia nieba, prowadzi kalendarz pogody.
- 7) wykazuje doświadczalnie, że czynnikiem niezbędnym do spalania jest tlen, identyfikuje produkty spalania i oddychania: dwutlenek węgla, para wodna oraz podaje ich nazwy;
- 8) opisuje rolę zmysłów w odbieraniu wrażeń ze środowiska zewnętrznego;
- 9) bada właściwości ogniskujące lupy, powstawanie obrazu widzianego przez lupę i podaje przykłady zastosowania lupy;

4. Najbliższa okolica. Uczeń:

- 1) rozpoznaje w terenie przyrodnicze (nieożywione i ożywione) oraz antropogeniczne składniki krajobrazu i wskazuje zależności między nimi;
- 2) wymienia i charakteryzuje czynniki warunkujące życie na lądzie;
- 3) obserwuje i nazywa typowe organizmy lasu, łąki, pola uprawnego;
- 4) opisuje przystosowania budowy zewnętrznej i czynności życiowych organizmów lądowych do środowiska życia, na przykładach obserwowanych organizmów;
- 5) wskazuje organizmy samożywne i cudzożywne oraz podaje podstawowe różnice w sposobie ich odżywiania się;
- 6) przedstawia proste zależności pokarmowe zachodzące między organizmami lądowymi, posługując się modelem lub schematem;
- 7) rozpoznaje i nazywa warstwy lasu, charakteryzuje panujące w nich warunki abiotyczne;
- 8) obserwuje zjawiska zachodzące w cieku wodnym, określa kierunek i szacuje Prędkość przepływu wody, rozróżnia prawy i lewy brzeg;
- 9) rozróżnia i opisuje rodzaje wód powierzchniowych;
- 10) wymienia i charakteryzuje czynniki warunkujące życie w wodzie;
- 11) obserwuje i nazywa typowe rośliny i zwierzęta żyjące w jeziorze lub rzece, opisuje przystosowania ich budowy zewnętrznej i czynności życiowych do środowiska życia;
- 12) przedstawia proste zależności pokarmowe występujące w środowisku wodnym, posługując się modelem lub schematem;
- 13) rozpoznaje i nazywa skały typowe dla miejsca zamieszkania: piasek, glina i inne charakterystyczne dla okolicy;
- 14) opisuje glebę, jako zbiór składników nieożywionych i ożywionych, wyjaśnia znaczenie organizmów glebowych i próchnicy w odniesieniu do żyzności gleby.

5. Organizm człowieka. Uczeń:

- 1) podaje nazwy układów narządów budujących organizm człowieka: układ kostny, oddechowy, pokarmowy, krwionośny, rozrodczy, wskazuje na planszy główne narządy tych układów:
  - a) układ kostny – elementy układu: czaszka, kręgosłup, klatka piersiowa, kończyny górne, kończyny dolne,
  - b) układ oddechowy – jama nosowa, krtań, tchawica, oskrzela, płuca,
  - c) układ pokarmowy – jama ustna, przełyk, żołądek, jelito cienkie, jelito grube, odbytnica,
  - d) układ krwionośny – serce, naczynia krwionośne: żyły i tętnice,
  - e) układ rozrodczy żeński – jajniki, jajowody, macica, pochwa i układ rozrodczy męski – jądra, nasieniowody, prącie;
- 2) wymienia podstawowe funkcje poznanych układów człowieka;
- 3) rozpoznaje i nazywa, na podstawie opisu, fotografii lub rysunku, etapy rozwoju

człowieka (zarodkowy i płodowy, okres noworodkowy, niemowlęcy, poniemowlęcy, przedszkolny, szkolny, wieku dorosłego, starości);

4) opisuje zmiany zachodzące w organizmach podczas dojrzewania płciowego;

6. Zdrowie i troska o zdrowie. Uczeń:

1) wymienia zasady prawidłowego odżywiania się stosuje je;

2) podaje i stosuje zasady dbałości o własne ciało (higiena skóry, włosów, zębów, paznokci oraz odzieży);

3) charakteryzuje podstawowe zasady ochrony narządów wzroku i słuchu;

4) wyjaśnia znaczenie ruchu i ćwiczeń fizycznych w utrzymaniu zdrowia;

5) podaje przykłady właściwego spędzania wolnego czasu, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw ruchowych oraz poruszania się po drodze;

6) opisuje zasady udzielania pierwszej pomocy w niektórych urazach (stłuczenia, zwichnięcia, skaleczenia, złamania, ukąszenia, użądlenia), potrafi wezwać pomoc w różnych sytuacjach;

7) podaje przykłady zachowań i sytuacji, które mogą zagrażać zdrowiu i życiu człowieka (np. niewybuchy i niewypały, pożar, wypadek drogowy, jazda na łyżwach lub kąpiel w niedozwolonych miejscach);

KLASA V

1. Orientacja w terenie. Uczeń:

1) orientuje plan, mapę w terenie, posługuje się legendą;

2) identyfikuje na planie i mapie topograficznej miejsce obserwacji i obiekty w najbliższym otoczeniu, określa wzajemne położenie obiektów na planie, mapie topograficznej i w terenie;

3) posługuje się podziałką liniową do określania odległości, porównuje odległość na mapie z odległością rzeczywistą w terenie;

4) wykonuje pomiary np. taśmą mierniczą, szacuje odległości i wysokości w terenie;

5) rozróżnia w terenie i na modelu formy wypukłe i wklęsłe, wskazuje takie formy na mapie poziomicowej.

2. Człowiek a środowisko. Uczeń:

1) prowadzi obserwacje i proste doświadczenia wykazujące zanieczyszczenie najbliższego otoczenia (powietrza, wody, gleby);

2) wyjaśnia wpływ codziennych zachowań w domu, w szkole, w miejscu zabawy na stan środowiska;

3) proponuje działania sprzyjające środowisku przyrodniczemu;

4) podaje przykłady miejsc w najbliższym otoczeniu, w których zaszły korzystne i niekorzystne zmiany pod wpływem działalności człowieka;

5) podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu środowiska na zdrowie człowieka.

6) uzasadnia potrzebę segregacji odpadów, wskazując na możliwość ich ponownego przetwarzania (powołując się na właściwości substancji).

3. Krajobrazy Polski i Europy. Uczeń:

1) rozpoznaje na mapie hipsometrycznej niziny, wyżyny i góry;

2) charakteryzuje wybrane krajobrazy Polski: gór wysokich, wyżyny wapiennej, nizinny, pojezierny, nadmorski, wielkomiejski, przemysłowy, rolniczy oraz wskazuje je na mapie;

3) podaje przykłady zależności między cechami krajobrazu a formami działalności człowieka;

4) wymienia formy ochrony przyrody stosowane w Polsce, wskazuje na mapie parki narodowe, podaje przykłady rezerwatów przyrody, pomników przyrody i

gatunków objętych ochroną, występujących w najbliższej okolicy;
5) wymienia najważniejsze walory turystyczne największych miast Polski, ze szczególnym uwzględnieniem Warszawy, Krakowa, Gdańska;
6) lokalizuje na mapie Europy: Polskę oraz państwa sąsiadujące z Polską i ich stolice;
7) opisuje krajobrazy wybranych obszarów Europy (śródlądowy, alpejski), rozpoznaje je na ilustracji oraz lokalizuje na mapie.

4. Różnorodność roślin i grzybów. Uczeń:

- 1) rozpoznaje i opisuje budowę mchów, paproci, roślin nasiennych, grzybów,
- 2) rozpoznaje gatunki pospolite i chronione,
- 3) przedstawia sposoby rozmnażania, rozsiewania roślin i grzybów,
- 4) podaje przykłady negatywnego wpływu wybranych gatunków zwierząt, roślin, grzybów, bakterii i wirusów na zdrowie człowieka, wymienia zachowania zapobiegające chorobom przenoszonym i wywoływanym przez nie;
- 5) wymienia zasady postępowania z produktami spożywczymi od momentu zakupu do spożycia (termin przydatności, przechowywanie, przygotowywanie posiłków);

5. Obserwacje, doświadczenia przyrodnicze i modelowanie. Uczeń:

- 1) posługuje się pojęciem drobina jako najmniejszym elementem budującym materię, prezentuje za pomocą modelu drobinowego trzy stany skupienia ciał (substancji);
- 2) opisuje skład materii jako zbiór różnego rodzaju drobin tworzących różne substancje i ich mieszaniny;
- 3) prezentuje na modelu drobinowym właściwości ciał stałych, cieczy i gazów (kształt i ściśliwość);
- 4) podaje przykłady ruchu drobin w gazach i cieczach (dyfuzja) oraz przedstawia te zjawiska na modelu lub schematycznym rysunku;
- 5) obserwuje proste doświadczenia wykazujące rozszerzalność cieplną ciał stałych oraz przeprowadza, na podstawie instrukcji, doświadczenia wykazujące rozszerzalność cieplną gazów i cieczy;
- 6) podaje przykłady występowania i wykorzystania rozszerzalności cieplnej ciał w życiu codziennym, wyjaśnia zasadę działania termometru cieczowego;

Przyroda – klasa VI

Odkrywamy tajemnice planety: Uczeń

1. objaśnia hierarchiczność systemów na podstawie budowy Wszechświata,
2. wyjaśnia teorię heliocentryczną Kopernika,
2. wykonuje proste modele Układu Słonecznego
3. projektuje doświadczenia, prezentuje ich wyniki w formie graficznej,
4. całościowo postrzega świat,
5. analizuje i wyjaśnia zjawiska ruchu obiegowego i obrotowego Ziemi oraz ich konsekwencje,
6. podaje przykłady oddziaływań magnetycznych, grawitacyjnych,
7. wskazuje kontynenty i oceany na mapie, omawia znaczenie odkryć geograficznych
8. odczytuje położenie geograficzne

Poznajemy zjawiska fizyczne: Uczeń

1. operuje pojęciami: ruch, prędkość, droga, czas, wykonuje obliczenia
2. podaje przykłady zjawisk elektrycznych w przyrodzie,
3. bada omawia działanie siły tarcia i siły oporu w przyrodzie,
4. bada przepływ prądu elektrycznego w wybranych ciałach,
5. podaje przykłady działania sił elektrostatycznych,

6. omawia skutki przepływu prądu w domowych urządzeniach elektrycznych, zna zasady bezpieczeństwa
7. wymienia źródła światła i dźwięku

Odkrywamy tajemnice świata zwierząt: Uczeń

1. omawia przystosowania wybranych przedstawicieli bezkręgowców do środowiska życia,
2. omawia cechy budowy zewnętrznej wybranych przedstawicieli bezkręgowców,
3. określa znaczenie i rolę bezkręgowców w przyrodzie,
4. omawia przystosowania do środowiska przedstawicieli ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków,
5. rozpoznaje wybranych przedstawicieli bezkręgowców, kręgowców,
6. rozpoznaje wybranych przedstawicieli chronionych gatunków kręgowców,
7. uzasadnia potrzebę ochrony zwierząt, zachowania bezpieczeństwa w kontaktach z nimi oraz zna zasady właściwej opieki nad zwierzętami

Poznajemy różnorodność Krajobrazów Ziemia: Uczeń

1. wskazuje na mapie krajobrazy (strefy) klimatyczne, krótko je charakteryzuje,
2. rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystycznych dla danego krajobrazu,
3. wskazuje związki budowy i trybu życia organizmów jako przystosowań do warunków danej strefy,
4. odczytuje i analizuje diagramy klimatyczne,
5. charakteryzuje i wskazuje na mapie zasięgi głównych stref roślinności (biomów): lasów tropikalnych, pustyń, terenów trawiastych, roślinności śródziemnomorskiej, lasów klimatu umiarkowanego, tajgi, tundry, pustyni lodowej,
6. wyjaśnia piętrowość roślinności górskiej,
7. przedstawi działalność człowieka w poszczególnych krajobrazach, rozumie potrzebę ochrony ich bioróżnorodności

Poznajemy substancje i ich przemiany

1. podaje przykłady substancji prostych i złożonych,
2. dzieli mieszaniny na jednorodne i niejednorodne,
3. klasyfikuje roztwory, biorąc pod uwagę ilość substancji rozpuszczonej,
4. wymienia czynniki wpływające na szybkość rozpuszczania się substancji, bada właściwości wybranych substancji,
5. przygotowuje mieszaniny substancji (jednorodne i niejednorodne),
6. rozdziela mieszaniny, przygotowuje roztwory i bada ich właściwości,
7. bada wpływ wybranych substancji i ich roztworów na wzrost i rozwój roślin,
8. bada udział tlenu w niektórych przemianach chemicznych

Odkrywamy, jak się zmienia Ziemia: Uczeń

1. wskazuje przykłady działalności człowieka w środowisku: działania niszczące, naprawcze i przekształcające środowisko
2. omawia etapy rozwoju życia na Ziemi,
3. podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych zasobów przyrody,
4. podaje przykłady globalnych zagrożeń środowiska przyrodniczego Ziemi,
5. podaje przykłady międzynarodowej współpracy w zakresie ochrony przyrody, klasyfikuje zasoby przyrody na Ziemi,
6. prezentuje międzynarodowe organizacje działające na rzecz ochrony środowiska,
7. uzasadnia znaczenie międzynarodowej współpracy mającej na celu ochronę środowiska.

Historia i społeczeństwo – klasa IV

I. Refleksja nad sobą i otoczeniem społecznym.

Uczeń:

- 1) wyjaśnia, w czym wyraża się odmienność i niepowtarzalność każdego człowieka;
- 2) podaje przykłady różnorodnych potrzeb człowieka oraz sposoby ich zaspokajania;
- 3) wyjaśnia znaczenie rodziny w życiu oraz wskazuje przykłady praw i obowiązków przysługujących poszczególnym członkom rodziny;
- 4) wyraża opinię na temat kultywowania tradycji i gromadzenia pamiątek rodzinnych;
- 5) charakteryzuje społeczność szkolną, z uwzględnieniem swoich praw i obowiązków;
- 6) podaje przykłady działań samorządu uczniowskiego w swojej szkole;
- 7) tłumaczy, odwołując się do przykładów, na czym polega postępowanie sprawiedliwe;
- 8) wyjaśnia, w czym przejawia się uprzejmość i tolerancja;
- 9) podaje przykłady konfliktów między ludźmi i proponuje sposoby ich rozwiązywania.

II. „Mała Ojczyzna”.

Uczeń:

- 1) opisuje swoją „małą Ojczyznę”, uwzględniając tradycję historyczno-kulturową i problemy społeczno-gospodarcze;
- 2) zbiera informacje o rozmaitych formach upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości „małej Ojczyzny”;
- 3) wskazuje na planie miejscowości, siedzibę władz lokalnych i na przykładach omawia zakres działań oraz sposoby powoływania władz.

III. Ojczyzna.

Uczeń:

- 1) wymienia i tłumaczy znaczenie najważniejszych świąt narodowych, symboli państwowych i miejsc ważnych dla pamięci narodowej;
- 2) wskazuje na mapie i opisuje główne regiony Polski;
- 3) wymienia mniejszości narodowe i etniczne żyjące w Polsce i na wybranych przykładach opisuje ich kulturę i tradycje oraz wymienia miejsca największych skupisk Polaków na świecie.

IV. Historia jako dzieje.

Uczeń:

- 1) odróżnia historię rozumianą jako dzieje, przeszłość od historii rozumianej jako opis dziejów przeszłości;
- 2) wyjaśnia, na czym polega praca historyka;
- 3) podaje przykłady różnych źródeł historycznych i wyjaśnia, dlaczego należy je chronić.

V. Fundamenty Europy.

Uczeń:

- 1) wyjaśnia znaczenie wynalazku pisma dla wspólnoty ludzkiej;
- 2) opisuje życie w Atenach peryklejskich, używając pojęć: teatr, filozofia, bogowie olimpijscy (Zeus, Atena, Apollo), mity (Herakles, Odyszeusz), olimpiada;
- 3) charakteryzuje osiągnięcia Rzymu, używając pojęć i terminów: prawo rzymskie, drogi, wodociągi;
- 4) opisuje narodziny chrześcijaństwa i jego rozpowszechnianie w czasach starożytnych.

Historia i społeczeństwo – klasa V

I. Państwo polskie za Piastów.

Uczeń:

- 1) opowiada legendy o Piaście i Popielu oraz Lechu, Czechu i Rusie, a także rozpoznaje cechy charakterystyczne legendy;
- 2) wskazuje na mapie Gniezno i państwo Mieszka I;
- 3) opisuje panowanie Mieszka I, umiejscawiając je w czasie i używając pojęć: plemię, gród, drużyna, książę;
- 4) opowiada historię zjazdu gnieźnieńskiego, uwzględniając postacie: św. Wojciecha, Bolesława Chrobrego i Ottona III;
- 5) wskazuje na mapie Kraków i państwo Kazimierza Wielkiego, umiejscawiając je w czasie;
- 6) opowiada o panowaniu Kazimierza Wielkiego, z uwzględnieniem powstania Akademii Krakowskiej i uczty u Wierzyńka.

II. Mnisi:

Uczeń:

- 1) opisuje klasztor średniowieczny i tryb życia mnichów, używając pojęć: zakon, reguła, ubóstwo;
- 2) charakteryzuje postać św. Franciszka z Asyżu.

III. Rycerze.

Uczeń:

- 1) charakteryzuje zamek średniowieczny i jego mieszkańców;
- 2) opisuje charakterystyczne cechy wzoru osobowego średniowiecznego rycerza.

IV. Mieszczanie.

Uczeń:

- 1) opisuje miasto średniowieczne, używając pojęć: kupiec, rzemieślnik, cech, burmistrz, samorząd miejski, rynek, mury miejskie;
- 2) porównuje warunki życia w mieście średniowiecznym i współczesnym.

V. Chłopi.

Uczeń:

- 1) opisuje warunki życia na wsi średniowiecznej;
- 2) porównuje życie chłopca z życiem rycerza i mieszczanina.

VI. Odkrycie Nowego Świata.

Uczeń:

- 1) umieszcza Krzysztofa Kolumba i jego pierwszą odkrywczą wyprawę w czasie i w przestrzeni;
- 2) opisuje odkrycie Krzysztofa Kolumba, używając pojęć: karawela, Nowy Świat, Indianie, broń palna;
- 3) wymienia następstwa wypraw odkrywczych dla Europy i dla Ameryki.

VII. Mikołaj Kopernik i jego odkrycie.

Uczeń:

- 1) opowiada o życiu Mikołaja Kopernika, używając pojęć: uczony, astronom, odkrycie naukowe;
- 2) opisuje i umieszcza w czasie odkrycie Mikołaja Kopernika, wyjaśniając, co znaczy powiedzenie: „Wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię”.

VIII. Jadwiga i Jagiełło.

Uczeń:

- 1) wskazuje na mapie Wielkie Księstwo Litewskie;
- 2) wyjaśnia przyczyny unii polsko-litewskiej;

- 3) charakteryzuje osobę Jadwigi i wymienia jej zasługi dla kultury polskiej;
- 4) opowiada o przyczynach i skutkach bitwy pod Grunwaldem.

IX. Dwór Jagiellonów.

Uczeń:

opisuje życie dworskie na Wawelu w okresie panowania Zygmuntów, używając pojęć: dwór, paziowie, komnata, arras.

X. Polski szlachcic.

Uczeń:

- 1) charakteryzuje obowiązki szlachcica wobec państwa, używając pojęć: sejm, sejmik, pospolite ruszenie;
- 2) opisuje działalność gospodarczą polskiej szlachty, używając pojęć: folwark, pańszczyzna, kmiecie, spichlerz, spław rzeczny – Wisłą do Gdańska.

XI. Rzeczpospolita Obojga Narodów.

Uczeń:

- 1) wyjaśnia, na czym polegała unia lubelska i wskazuje na mapie Rzeczypospolitą Obojga Narodów;
- 2) opisuje, w jaki sposób dokonywano wyboru króla, używając pojęć: elekcja, pole elekcyjne, koronacja.

XII. Rzeczpospolita w XVII w.

Uczeń:

- 1) sytuuje w czasie i omawia wydarzenia potopu szwedzkiego, z uwzględnieniem obrony Częstochowy i postaci Stefana Czarnieckiego;
- 2) sytuuje w czasie i opisuje wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego, używając pojęć: oblężenie, odsiecz, sułtan, husaria.

XIII. Upadek I Rzeczypospolitej.

Uczeń:

- 1) podaje przykłady naprawy państwa polskiego za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego, z uwzględnieniem Konstytucji 3 maja;
- 2) omawia i sytuuje w czasie wydarzenia powstania kościuszkowskiego, używając pojęć: naczelnik powstania, przysięga Kościuszki, kosynierzy;
- 3) wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do upadku państwa polskiego, podaje datę III rozbioru.

Historia i społeczeństwo – klasa VI

I. Mój krąg cywilizacyjny:

Uczeń:

- 1) Zna pojęcie rewolucji przemysłowej i jej znaczenie dla rozwoju Europy i świata
- 2) Zna różne systemy społeczne (kapitalizm, socjalizm, komunizm, państwo totalitarne)
- 3) Wie jak sprawowano władzę w XIX i XX wieku, zna prawa i obowiązki obywateli
- 4) Potrafi wymienić wynalazki XIX i XX wieku
- 5) Wie jak żyli ludzie na wsi i w mieście w XIX i XX wieku, zna rolę pracy w życiu indywidualnym i społecznym

II. Moja ojczyzna:

Uczeń:

- 1) Zna sytuację w Polsce podczas rozbiorów – formy walki o niepodległość – powstania narodowe
- 2) Potrafi opowiedzieć sytuacji Polski podczas I i II wojny światowej – walkach na różnych frontach, odzyskaniu niepodległości, okresie międzywojennym, wojnie polsko-sowieckiej, okupacji niemieckiej i radzieckiej, walkach Polaków na różnych frontach

3) Charakteryzuje osoby o zasadniczym znaczeniu dla losów narodu i państwa polskiego w XIX i XX w. (P. Wysocki, R. Traugutt, J. Piłsudski, R. Dmowski, I. J. Paderewski, J. P. II. L. Wałęsa, T. Mazowiecki ...)

4) Opisuje czasy PRL-u

5) Zna symbole i święta narodowe, religijne i państwowe

III. Polska w Europie i na świecie:

Uczeń:

Dostrzega rolę Polski w NE, ONZ – zna kierunki współpracy, procesy integracji

IV. Polskie dziedzictwo kulturowe

Uczeń:

Rozumie potrzebę przekazywania wartości patriotycznych, szacunku dla osiągnięć poprzedników

V. Sytuacja we współczesnym świecie:

Uczeń:

1) Docenia rolę ekologii dla przetrwania następnych pokoleń

2) Rozumie konieczność walki z terroryzmem i przemocą

3) Wie jak duże znaczenie dla przyszłości ma podbój kosmosu

Muzyka - klasa IV.

Uczeń :

- śpiewa ze słuchu lub z wykorzystaniem nut piosenki z repertuaru dziecięcego i popularnego, wybrane pieśni patriotyczne, kanony (minimum 10 utworów),
- wymienia i stosuje wartości rytmiczne nut i pauz,
- wyklaskuje i gra ze słuchu oraz z wykorzystaniem nut proste schematy rytmiczne
- odczytuje oraz zapisuje elementy notacji muzycznej – nazwy siedmiu dźwięków gamy oraz ich położenie na pięciolinii
- zna podstawowe elementy pisma nutowego – pięciolinia, klucz wiolinowy, gama,
- zna polskie tradycje bożonarodzeniowe,
- Wymienia i rozpoznaje polskie tańce narodowe – polonez, krakowiak, kujawiak, oberek, mazur
- zna instrumenty perkusyjne melodyczne i niemelodyczne,
- zna i rozróżnia brzmienie głosów ludzkich,
- potrafi wykonać prosty instrument perkusyjny,
- potrafi wymienić i opisać proste formy muzyczne – forma AB, ABA
- potrafi wyklaskać rytmy tańców polskich (oberek, kujawiak, krakowiak, polonez, mazur),
- wymienia polskie pieśni patriotyczne,
- zna genezę i śpiewa z pamięci 4 zwrotki hymnu narodowego,
- omawia najważniejsze fakty z życia F. Chopina,
- gra na dzwoneczkach chromatycznych wybrane melodie z nut,
- wyjaśnia termin: cha-cha, wykonuje podstawowy krok cha-chy,

Muzyka- klasa V

Uczeń :

- śpiewa ze słuchu lub z wykorzystaniem nut piosenki z repertuaru dziecięcego i popularnego, wybrane pieśni patriotyczne, kanony (minimum 10 utworów),
- wyjaśnia znaczenie kropki przy nucie,
- wykonuje w grupie ćwiczenia rytmiczne,
- tłumaczy znaczenie terminu metrum,

- taktuje w grupie,
- wymienia znaki chromatyczne i wyjaśnia ich funkcję,
- tłumaczy znaczenie terminów: melodia, półton, cały ton, akompaniament, trójdźwięk,
- wyjaśnia terminy: dynamika, barwa dźwięku, tempo, artykulacja,
- wyjaśnia terminy: folklor, etnografia, zna polskie instrumenty ludowe,
- zna kompozytorów epoki baroku – J.S.Bach, J.F. Haendel, A. Vivaldi,
- omawia najważniejsze fakty z życia St. Moniuszki,
- wyjaśnia termin: opera narodowa,
- wymieni części opery i przykłady kilku oper,
- potrafi ułożyć prosty akompaniament rytmiczny na instrumenty perkusyjne,
- wyjaśnia znaczenie terminów: balet, taniec klasyczny, paczka, trykot, baletki, pointy, pas,
- zna i klasyfikuje instrumenty strunowe, rozpoznaje ich brzmienie,
- wyjaśnia budowę formy ABA, ABA1, rondo muzyczne
- wie, co to jest pentatonika
- gra wybrane melodie na dzwonek chromatycznych,
- wyjaśnia termin: salsa, wykonuje podstawowy krok salsy.

Muzyka - klasa VI

Uczeń :

- śpiewa ze słuchu lub z wykorzystaniem nut piosenki z repertuaru dziecięcego i popularnego, wybrane pieśni patriotyczne, kanony (minimum 10 utworów),
- potrafi zagrać proste melodie na dzwonek chromatycznych
- potrafi ułożyć prosty akompaniament rytmiczny na instrumenty perkusyjne
- potrafi wymienić cechy chorału gregoriańskiego
- wymienia cechy muzyki renesansu
- wymienia i opisuje tańce renesansowe
- wymieni części opery i przykłady kilku oper
- wie, co to jest polifonia i homofonia
- wie co to jest fuga
- wymienia tańce narodowe i tańce dworskie
- wyjaśnia budowę formy: wariacja
- potrafi rozróżnić i opisać budowę instrumentów dętych
- rozróżnia brzmienia instrumentów
- potrafi podać genezę pieśni patriotycznych

Plastyka – klasa IV

Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń:

- podejmuje działalność twórczą posługując się środkami wyrazu plastycznego stosując: linie i punkt, kontur, narzędzia i podłoża rysunkowe, światłocień i plamę walorową, barwy (podstawowe i pochodne, dopełniające i złamane, ciepłe i zimne), techniki malarskie (akwarele, tempery lub farby plakatowe), techniki pastelowe, kolaż (fotokolaż), frotaż
 Analiza i interpretacja tekstów kultury- recepcja sztuki.

Uczeń:

- rozpoznaje wybrane dzieła sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

Uczeń:

- korzysta z przekazów medialnych oraz stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora).

Klasa V

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

Uczeń:

1) korzysta z przekazów medialnych oraz stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora)

2. określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki i zabytkami (muzeum)

Analiza i interpretacja tekstów kultury- recepcja sztuki.

Uczeń:

- rozpoznaje wybrane dzieła sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury

Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń:

- podejmując działalność twórczą posługuje Si podstawowymi środkami wyrazu plastycznego(klasa IV), potrafi omówić i zastosować w działalności twórczej zasady kompozycji: centralnej, rytmicznej, symetrycznej i asymetrycznej, otwartej i zamkniętej, statycznej i dynamicznej oraz perspektywy: rzędowej, kulisowej, linearnej, powietrznej i malarskiej.

Plastyka - klasa VI

Analiza i interpretacja tekstów kultury- recepcja sztuki.

Uczeń:

1. rozróżnia określone dyscypliny w takich dziedzinach jak: architektura, wzornictwo przemysłowe i rzemiosło artystyczne, malarstwo, rysunek, grafika, rzeźba i współczesne formy twórczości

2. rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury oraz opisuje ich funkcje i cechy charakterystyczne na tle epoki (posługując się podstawowymi terminami i pojęciami właściwymi dla tych dziedzin sztuki).

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji – percepcja sztuki.

Uczeń:

- korzysta z przekazów medialnych oraz stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora)

Zajęcia techniczne – klasa IV

Uczeń:

1. potrafi prawidłowo zorganizować stanowisko pracy;
2. rozumie konieczność bezpiecznej i zdyscyplinowanej pracy na stanowisku roboczym;
3. potrafi wymienić kolejność działań (operacji technologicznych);
4. potrafi wykonać pracę według przyjętych założeń;
5. poprawnie posługuje się terminami: pojazd uprzywilejowany skrzyżowanie równorzędne, skrzyżowanie z drogą z pierwszeństwem przejazdu, włączanie się do ruchu, skręcanie, wymijanie, omijanie, wyprzedzanie, zawracanie, znaki drogowe

- pionowe (ostrzegawcze, zakazu, nakazu, informacyjne) i poziome, przejście dla pieszych, droga, chodnik, droga rowerowa, jezdnia;
6. potrafi odczytać gesty osoby kierującej ruchem;
  7. potrafi wymienić zasady zapewniające rowerzyście bezpieczeństwo na drodze;
  8. potrafi wyjaśnić, na czym polega zasada ograniczonego zaufania;
  9. potrafi wymienić najczęstsze przyczyny wypadków z udziałem rowerzystów;
  10. potrafi podać nazwy elementów wyposażenia rowerzysty, zwiększających jego bezpieczeństwo na drodze;
  11. potrafi podać zasady pierwszeństwa przejazdu na różnych skrzyżowaniach;
  12. potrafi wymienić kolejne czynności rowerzysty włączającego się do ruchu;
  13. potrafi rozróżnić poszczególne rodzaje znaków drogowych i podaje ich cechy charakterystyczne;
  14. potrafi wykonać podstawowe manewry;
  15. potrafi sprawnie poruszać się rowerem;
  16. potrafi dostosować prędkość jazdy do warunków drogowych;
  17. potrafi prawidłowo ocenić prędkość pojazdu;
  18. potrafi opisać, w jaki sposób należy przygotować rower do jazdy;
  19. potrafi przeprowadzić konserwację roweru;
  20. potrafi wymienić układy w rowerze;
  21. potrafi wymienić elementy obowiązkowego wyposażenia roweru;
  22. potrafi wymienić warunki niezbędne do zdobycia karty rowerowej;
  23. potrafi wykazać się podzielnością uwagi;
  24. potrafi podać najczęstsze przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych;
  25. potrafi ustalić, jak należy zachować się w określonych sytuacjach na drodze, aby nie doszło do wypadku;
  26. potrafi wymienić numery telefonów alarmowych;
  27. potrafi przedstawić, jak prawidłowo wezwać służby ratownicze na miejsce wypadku;
  28. potrafi uzasadnić konieczność noszenia odblasków;
  29. potrafi opisać sposób przechodzenia przez jezdnię na przejściach dla pieszych z sygnalizacją świetlną i bez niej;
  30. potrafi wyjaśnić, jak zapobiegać wypadkom w szkole;
  31. potrafi określić przebieg drogi ewakuacyjnej w szkole;
  32. potrafi rozróżnić znaki bezpieczeństwa;
  33. potrafi prawidłowo wyjaśnić pojęcia: kodeks drogowy oraz generalne zasady zawarte w ustawie prawo o ruchu drogowym;

Zajęcia techniczne – klasa V

Uczeń:

1. potrafi prawidłowo zorganizować stanowisko pracy;
2. rozumie konieczność bezpiecznej i zdyscyplinowanej pracy na stanowisku roboczym;
3. potrafi wymienić kolejność działań (operacji technologicznych);
4. potrafi wykonać pracę według przyjętych założeń;
5. poprawnie posługuje się terminami: włókno, tkanina, dzianina, ścieg, konserwacja odzieży, włókna roślinne, surowce wtórne, papier, tektura, karton, drewno, materiały drewnopochodne, metal, stop, niemetale, metale żelazne, metale nieżelazne, odpady, recykling, surowce organiczne, surowce wtórne, segregacja;
6. potrafi określić pochodzenie włókien, rodzaje metali;
7. potrafi rozróżnić materiały włókiennicze, wytwory papiernicze, rodzaje materiałów drewnopochodnych;
8. potrafi omówić, w jaki sposób otrzymuje się metale;

9. potrafi podać nazwy surowców wykorzystywanych do produkcji papieru;
10. potrafi wyjaśnić znaczenie symboli umieszczonych na metkach odzieżowych;
11. potrafi wykonać próbki poszczególnych ściągów;
12. potrafi dobrać odpowiednie narzędzia do obróbki;
13. potrafi prawidłowo posługiwać się narzędziami do obróbki papieru, materiałów włókienniczych i tworzyw sztucznych;
14. potrafi omówić sposoby zagospodarowania odpadów;
15. potrafi wyjaśnić, do czego wykorzystuje się rysunek techniczny oraz pismo techniczne;
16. potrafi prawidłowo posługiwać się przyborami do kreślenia i pomiaru;
17. potrafi odwzorować pismem technicznym poszczególne litery i cyfry;
18. potrafi wypełnić arkusz pisma technicznego;
19. potrafi rozróżnić linie rysunkowe i wymiarowe;

Zajęcia techniczne – klasa VI

Uczeń:

1. potrafi prawidłowo zorganizować stanowisko pracy;
2. rozumie konieczność bezpiecznej i zdyscyplinowanej pracy na stanowisku roboczym;
3. potrafi wymienić kolejność działań (operacji technologicznych);
4. potrafi wykonać pracę według przyjętych założeń;
5. potrafi dobrać odpowiednie narzędzia do obróbki;
6. poprawnie posługuje się terminami: instalacja, elektrownia, tablica rozdzielcza, bezpieczniki, sprzęt audio – wideo, rzutowanie prostokątne, rzutnia, rzut główny, rzut boczny, rzut z góry, rzutowanie aksonometryczne, izometria, dimetria ukośna i prostokątna;
7. potrafi wymienić rodzaje budynków mieszkalnych i je scharakteryzować;
8. potrafi podać nazwy zawodów związanych z budową domu;
9. potrafi omówić kolejne etapy budowy domu;
10. potrafi wymienić nazwy elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych;
11. potrafi rozpoznać i odczytać plany poziome i pionowe budynków mieszkalnych;
12. umie wymienić instalacje znajdujące się w budynku mieszkalnym;
13. potrafi wyjaśnić, na czym polega racjonalne gospodarowanie nośnikami energii;
14. potrafi odczytać urządzenia przynależne do danej instalacji na podstawie rysunku schematycznego;
15. potrafi planować zakupy oraz inne wydatki związane z utrzymaniem domu;
16. potrafi omówić, jakie funkcje pełni pokój nastolatka;
17. potrafi określić zastosowanie urządzeń audio – wideo w domu;
18. potrafi prawidłowo posługiwać się przyborami do kreślenia i pomiaru;
19. potrafi rozróżnić linie rysunkowe i wymiarowe;
20. potrafi czytać rysunek perspektywiczny;
21. potrafi odczytać wymiary prostego przedmiotu;
22. potrafi zapisać liczby wymiarowe zgodnie z zasadami;
23. potrafi narysować w rzucie prostokątnym znane (o nieskomplikowanym wyglądzie) przedmioty;
24. umie zwymiarować przedmiot na rysunku;
25. potrafi wykonać oraz uzupełnić rysunki brył w izometrii i dimetrii ukośnej;
26. potrafi rozpoznać na schemacie omawiane części mechaniczne i elektryczne;
27. potrafi zmontować z gotowych elementów modele maszyn i urządzeń;

Zajęcia komputerowe – klasa IV

Uczeń:

1. potrafi wymienić podstawowe zasady bezpiecznej pracy z komputerem;
2. potrafi omówić przykładowe zastosowania komputera;
3. rozumie, że niektóre gry komputerowe mogą zawierać elementy przemocy i okrucieństwa i nie należy z nich korzystać;
4. potrafi uruchomić program z wykazu programów w menu Start i poprawnie zakończy pracę programu;
5. potrafi wymienić podstawowe elementy okna programu oraz omówić przykładowe menu programu;
6. potrafi tworzyć prosty rysunek w programie Paint (korzystając z narzędzi Prostokąt, Elipsa, AeroGRAF, Pędzel, Ołówek i Linia oraz możliwości wyboru koloru pierwszego planu i koloru tła);
7. potrafi napisać prosty tekst, korzystając z edytora WordPad lub Word;
8. potrafi zapisać wielkie litery i polskie znaki diakrytyczne (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ź, ż);
9. potrafi pracować z dwoma oknami programów uruchomionych jednocześnie;
10. potrafi wymienić podobne elementy okien programów: edytora grafiki i edytora tekstu;
11. rozumie przeznaczenie elementów zestawu komputerowego (monitor, mysz, klawiatura) i wymienia nazwy niektórych części zamkniętych we wspólnej obudowie (płyta główna, procesor, pamięć operacyjna, dysk twardy);
12. zna podstawowe zasady pracy w szkolnej (lokalnej) sieci komputerowej i loguje się do szkolnej sieci;
13. potrafi zapisać rysunek w pliku w folderze domyślnym;
14. potrafi przeglądać strukturę folderów w celu odszukania i otwarcia pliku;
15. potrafi tworzyć własne foldery;
16. potrafi wprowadzić napisy w obszarze rysunku (ustala parametry czcionki takie, jak: krój, rozmiar, kolor, pochylenie, pogrubienie, podkreślenie);
17. potrafi tworzyć kopię zaznaczonego fragmentu rysunku;
18. rozumie, jak tworzy się akapity w nowym dokumencie tekstowym i ustawia wcięcie pierwszego wiersza;
19. potrafi przenieść poznane zasady zapisu i odczytu dokumentów graficznych na dokumenty tekstowe;
20. potrafi formatować akapity według podanych reguł (stosuje wyrównywanie do środka, do lewej i do prawej oraz justowanie, zmienia odstęp między akapitami, stosuje interlinię);
21. potrafi zmienić parametry czcionek (krój, rozmiar, kolor, pogrubienie, pochylenie);
22. potrafi stosować listy wypunktowane i numerowane;
23. potrafi podać przykłady zagadnień na temat, których można znaleźć informacje w Internecie;
24. potrafi wyszukać stronę internetową o wskazanym adresie; otwiera i przegląda wskazane strony internetowe w przeglądarce;
25. potrafi korzystać z wyszukiwarki internetowej (wyszukuje strony zawierające określone słowo i kilka słów);

Zajęcia komputerowe – klasa V

Uczeń:

1. potrafi wymienić podstawowe zasady bezpiecznej pracy z komputerem;
2. potrafi omówić podobieństwa i różnice między pocztą tradycyjną a elektroniczną;
3. rozumie, czym są poczta elektroniczna i adres e-mail;

4. potrafi pisać, wysyłać listy elektroniczne, odbierać listy elektroniczne i odpowiadać na nie;
5. potrafi dołączać załączniki do listów;
6. potrafi tworzyć książkę adresową;
7. potrafi stosować podstawowe zasady netykiety;
8. zna zagrożenia wynikające z komunikowania się przez Internet z nieznanymi osobami;
9. potrafi wymienić i omówić podstawowe zasady ochrony komputera przed wirusami i innymi zagrożeniami przenoszonymi przez Internet;
10. potrafi rysować wielokąty, korzystając z narzędzia Wielokąt;
11. potrafi stosować narzędzie Krzywa do tworzenia rysunków, przekształcać obraz (wykonując odbicia lustrzane, obroty, pochylanie i rozciąganie obrazu);
12. wie, z czego składa się obraz komputerowy i jaka jest funkcja karty graficznej;
13. potrafi korzystać z narzędzia Lupa do powiększania obrazu;
14. potrafi wykorzystać możliwość włączenia linii siatki, aby poprawiać rysunki;
15. potrafi omówić nośniki pamięci masowej, podając przykładowe pojemności;
16. wie, że korzystając z programu komputerowego, należy pamiętać o przestrzeganiu warunków określonych w umowie licencyjnej;
17. wie, co to są zasoby komputera;
18. potrafi przenosić i usuwać pliki, stosując metodę przeciągnij i upuść;
19. potrafi wymienić i stosować różne rodzaje umieszczenia obrazu względem tekstu;
20. potrafi wkleić do tekstu fragment rysunku;
21. potrafi wstawić do tekstu clipart;
22. zna i stosuje podstawowe możliwości formatowania obrazu umieszczonego w tekście (zmiana położenia, zmiana rozmiarów, przycinanie, ustalanie kolejności w przypadku kilku obrazów, punkty zawijania, rozjaśnianie obrazu i jego obracanie);
23. potrafi wykonać zdjęcie (zrzut) ekranu monitora;
24. potrafi wyróżnić fragmenty tekstu, stosując obramowanie i cieniowanie;
25. potrafi wykonać obramowanie strony;
26. potrafi wykonać ozdobne napisy, stosując WordArty;
27. potrafi wstawić do tekstu Kształty (Autokształty);
28. zna budowę tabeli i pojęcia: wiersz, kolumna, komórka;
29. potrafi wstawić do tekstu prostą tabelę, dane do komórek, dodać nowe kolumny, dodać obramowanie i cieniowanie;
30. potrafi tworzyć rysunki w Edytorze postaci, korzystając z umiejętności rysowania zdobytych podczas pracy w programie Paint;
31. potrafi tworzyć prostą animację i ją odtwarzać, stosować przekształcenia obrazu (m.in. obroty, zmianę rozmiaru, odbicia) do tworzenia kolejnych klatek animacji, korzystać z opcji Podgląd klatek, Rysowanie tekstem;
32. potrafi pisać proste programy w Logo, używając podstawowych poleceń, m.in. przesuwanie żółwia do przodu, w prawo, w lewo, rysowanie okręgu, ustalanie koloru i grubości pisaka;
33. zna i stosuje podstawowe polecenia języka Logo;
34. potrafi zastosować polecenie powtórz do rysowania figury, w której powtarzają się pewne elementy, np. do rysowania kwadratu;
35. potrafi zamienić postać żółwia na inną, umieszcza więcej niż jednego żółwia na ekranie i pisze dla każdego inne polecenie;
36. potrafi tworzyć projekt w Logomocji, w którym umieszcza na ekranie tło, wstawia dodatkowe żółwie i każdego zamienia na inną animowaną postać;
37. potrafi wydać takie samo polecenie wszystkim żółwiom;

38. potrafi wykorzystać Kształty (Autokształty) do przygotowania komiksu, stosować poznane metody pracy z obrazem (wstawianie obrazu do tekstu z pliku, formatowanie wstawionego obrazu) do przygotowania komiksu;
39. potrafi stosować poznane metody pracy z obrazem (wycinanie fragmentu rysunku, wklejanie w inne miejsce) do przygotowania kolorowego napisu, rozumie różnicę między stosowaniem tła przezroczystego i nieprzezroczystego;

Zajęcia komputerowe – klasa VI

Uczeń:

1. potrafi prawidłowo zorganizować stanowisko pracy,
2. rozumie konieczność robienia przerw w pracy przy komputerze,
3. zna regulamin pracowni komputerowej,
4. rozumie podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy z komputerem,
5. potrafi posłużyć się interfejsem użytkownika wykorzystywanego środowiska pracy,
6. potrafi uzyskać informacje o programach zainstalowanych na dysku,
7. potrafi wyszukać pliki wykonywalne uruchamiające programy (aplikacje),
8. umie poruszać się po strukturze danych,
9. potrafi prawidłowo zakończyć pracę z programem,
10. zna sposoby nazywania plików i katalogów,
11. potrafi rozpoznać pliki i katalogi,
12. umie zainstalować i zmieniać ustawienia drukarki,
13. potrafi uruchomić wykorzystywany edytor tekstu,
14. potrafi pisać małe i duże litery,
15. umie zapisać własne teksty na dysku,
16. umie wyszukać usterki i wprowadzić poprawki,
17. potrafi przygotować tekst do druku,
18. potrafi zdefiniować stronę i ustalić parametry wydruku,
19. potrafi rysować, kolorować i powielać rysunki,
20. potrafi wyszukać i usunąć wirus komputerowy,
21. umie wybrać odpowiednie pismo komputerowe.

Wychowanie fizyczne – klasa IV

Uczeń:

1. zna zasady bezpiecznego ćwiczenia na przyrządach,
2. potrafi dobrać odpowiedni strój i obuwie do zajęć w zależności od miejsca ćwiczeń oraz warunków pogodowych,
3. potrafi przyjmować prawidłowe pozycje wyjściowe podczas wykonywania ćwiczeń i umiejętności ruchowych,
4. wie jak należy przygotować się do ćwiczeń w celu hartowania organizmu (zna zasady zmiany stroju do ćwiczeń i po ćwiczeniach),
5. zna zasady stosowania odpoczynku po wysiłku fizycznym (regulacja oddechu),
6. umie właściwie wykonywać ćwiczenia ramion, tułowia i nóg,
7. umie dokonać pomiaru tętna,
8. potrafi porównać własną postawę ciała (siedząc, stojąc, chodząc) z wskazanymi przez nauczyciela przykładami,
9. potrafi zorganizować miejsce do zajęć ruchowych (dobrać sprzęt do ćwiczeń, przygotować boisko do rzutów, biegów, skoków, miejsce do mini gier,
10. wie jak dbać o czystość i higienę osobistą,
11. zna zasady bezpiecznego zachowania się na zajęciach,
12. wie jaki wpływ mają ćwiczenia gimnastyczne na estetykę ruchu,

13. wie jak ruch może wpłynąć na prawidłową postawę ciała,
14. zna prawidłową terminologię poznanych ćwiczeń fizycznych, zadań ruchowych oraz pozycji wyjściowych,
15. zna znaczenie kształtowania różnych cech motorycznych np. przebiec jak najszybciej aby udzielić pomocy potrzebującemu,
16. zna zasady bezpiecznej drogi do szkoły,
17. umie i zna zasady posługiwania się przyrządami pomiarowymi (stoper, taśma miernicza),
18. zna podstawowe zasady i przepisy poznanych zabaw i gier,
19. umie kulturalnie zachować się podczas różnych form aktywności ruchowej,
20. potrafi i chce pomóc słabszym podczas wykonywania ćwiczeń czy zadań,
21. potrafi szanować przybory i przyrządy do ćwiczeń,
22. zna zasadę *wygrywać bez pych, przegrywać bez pokory*,
23. wykazał się inwencją w doborze ćwiczeń kształtujących,
24. potrafi wykonać dowolne ćwiczenia w wyznaczonym rytmie lub przy muzyce.

Uczeń potrafi wykonać:

Gimnastyka podstawowa:

1. przewrót w przód i tył dowolnym sposobem z prawidłowym ułożeniem rąk, nóg i głowy,
2. przejście równoważne po odwróconej ławce dowolnym krokiem.

Gimnastyka artystyczna:

1. wybrane poznane ćwiczenia z dowolnym przyborem,
2. podstawowe kroki polki.

Lekkoatletyka:

1. bieg w szybkim tempie na wyznaczonym odcinku,
2. bieg ciągły w czasie 5 minut w dowolnym tempie,
3. odbicie jednonóż do skoku w dal i zeskok obunóż,
4. rzut z miejsca małym przyborem ręką prawą i lewą,
5. rzut oburącz piłką lekarską (do 3 kg).

Rytm – muzyka – taniec:

- podstawowe kroki polki, cza – cza.

Mini koszykówka:

1. podania i chwyt piłki oburącz w miejscu,
2. kozłowanie piłki w dowolnym tempie ręką prawą i lewą w miejscu i w ruchu,
3. rzut piłki do kosza dowolnym sposobem,
4. poznane elementy techniczne wykonać w czasie gry.

Mini siatkówka:

1. poruszanie się krokiem odstawno – dostawnym,
2. zagrywka dolna na lini 3 m (dowolną ręką),
3. odbicie piłki sposobem górnym.

Mini piłka ręczna:

1. podania piłki jednorącz w miejscu i w ruchu,
2. kozłowanie piłki prawą i lewą ręką w miejscu i w ruchu,
3. rzut do bramki jednorącz dowolnym sposobem,
4. poznane elementy techniczne w trakcie gry.

Mini piłka nożna:

1. prowadzenie piłki nogą prawą i lewą ze zmianą kierunku,
2. uderzenie i przyjęcie piłki nogą prawą i lewą,
3. strzał piłki do bramki dowolnym sposobem,
4. poznane elementy techniczne w grze,

5. potrafi wykorzystać z poznanych ćwiczeń, zadań i umiejętności ruchowych wybrane elementy w organizacji zabaw i gier ruchowych.

Wychowanie fizyczne – klasa V

Uczeń:

1. umie zorganizować bezpieczne miejsce pracy,
2. umie dokonać kontroli i oceny prawidłowej postawy, ułożenia barków, głowy, łopatek, wciągniętego brzucha, prawidłowego ustawienia stóp – zasada prostego *trzymania się*,
3. zna zasady higieny i estetyki miejsca ćwiczeń,
4. zna zasady hartowania organizmu w różnych warunkach pogodowych,
5. umie właściwie ocenić poziom swojego ciężaru i wysokości ciała,
6. wie jakie zmiany zachodzą w organizmie dojrzałej dziewczynki, dojrzałego chłopca
7. wie jaki ruch może wpłynąć na prawidłową postawę ciała,
8. prawidłowo rozumie pojęcie: szybkość, siła, wytrzymałość, zwinność, zręczność, równowaga,
9. umie wykonać odpoczynek czynny i bierny w zależności od rodzaju wysiłku,
10. zna znaczenie stosowania ćwiczeń oddechowych (pozbycie się dwutlenku węgla, dostarczenie tlenu),
11. umie dokonać pomiaru tętna,
12. umie prowadzić rozgrzewkę i wykazać się inicjatywą,
13. potrafi przeprowadzić co najmniej dwie zabawy, gry lub konkursy wg inwencji własnej,
14. potrafi dokonać pomiaru siły (np. rzut piłką lekarską w przód znad głowy), szybkości (bieg na 60 m – stoper), zwinności (bieg 4 razy 10 m wg MTSF),
15. umie i zna zasady posługiwania się przyrządami pomiarowymi,
16. zna zasady i przepisy poznanych gier,
17. potrafi współpracować z innymi uczniami w celu pomocy w organizacji zajęć ruchowych,
18. potrafi szanować przyrządy i przybory do ćwiczeń,
19. potrafi dokonać samooceny sprawności fizycznej na podstawie sprawdzianów, prób testów,
20. potrafi udzielić pierwszej pomocy przy zranieniach i omdleniach.

Uczeń potrafi wykonać:

Gimnastyka:

1. przewrót w przód z marszu, z odbiciem jedno nogi (z prawidłowym ułożeniem rąk i łowy),
2. przewrót w tył z przysiadu podpartego do klęku podpartego (z prawidłowym ułożeniem rąk i głowy),
3. przewrót w tył z przysiadu podpartego do klęku podpartego (z prawidłowym ułożeniem rąk i głowy),
4. chód po przyrządach równoważnych bokiem, tyłem i przodem z utrudnieniem,
5. stanie na rękach z postawy lub z uniku podpartego z pomocą lub asekuracją.

Lekkoatletyka:

1. przyjmowanie pozycji startowej niskiej na komendy startera,
2. bieg na średnim dystansie i w średnim tempie,
3. marszobieg z wykorzystaniem terenu naturalnego (około 1000 m),
4. skok w dal sposobem naturalnym z krótkiego rozbiegu i z lądowaniem obunóż,
5. rzut piłką palantową z miejsca i z marszu,
6. rzuty piłkami lekarskimi o różnym ciężarze.

Gimnastyka artystyczna:

- dowolne ćwiczenia z przyrządami przy muzyce.

Mini koszykówka:

1. zatrzymanie w biegu na jedno i dwa tempa,
2. zmiana kierunku biegu bez piłki,
3. podania i chwyt oburącz w ruchu,
4. rzut piłki do kosza w biegu,
5. wykorzystanie poznanych elementów technicznych w grze.

Mini siatkówka:

1. zagrywka sposobem dolnym, dowolną ręką z odległości 4 – 5 m,
2. odbicie piłki sposobem dolnym.

Mini piłka ręczna:

1. poruszanie się po boisku w zmiennym tempie i w różnych kierunkach,
2. prowadzenie piłki w dwójkach zakończone rzutem,
3. kozłowanie piłki ze zmianą kierunku i ręki kozłującej,
4. rzut piłki do bramki dowolnym sposobem.

Mini piłka nożna:

1. prowadzenie piłki w dwójkach nogą prawą i lewą,
2. uderzenie i przyjęcie piłki wewnętrzną i zewnętrzną częścią stopy, nogą prawą i lewą,
3. strzał do bramki wewnętrznym podbiciem nogą prawą i lewą.

Rytm – muzyka – taniec:

1. określenie ćwiczenia w rytm muzyki lub klaskania,
2. podstawowe kroki walca i krakowiaka,
3. uczeń potrafi wykorzystać z poznanych ćwiczeń, zadań i umiejętności ruchowych wybrane elementy w grach i zabawach ruchowych.

Wychowanie fizyczne – klasa VI

Uczeń:

1. umie organizować bezpieczne miejsce do pracy, zabaw i gier zarówno w szkole jak i poza nią,
2. zna zasady higieny po wysiłku fizycznym, zna zasady i sposoby hartowania organizmu, wie, jaki wpływ mają ćwiczenia gimnastyczne na estetyk ruchu,
3. wie jaki ruch może wpłynąć na prawidłową postawę ciała,
4. zna prawidłową terminologię poznanych ćwiczeń fizycznych, pozycji wyjściowych, zadań ruchowych, prawidłowo rozumie pojęcia: szybkość, zwinność, skoczność, zręczność, równowaga, koordynacja ruchowa, orientacja, refleks, czucie rytmu,
5. zna podstawowe przepisy ruchu drogowego,
6. umie dobrać ćwiczenia kształtujące postawę ciała (po 2 ćwiczenia na mięśnie ramion i tułowia, grzbietu i brzucha, nóg), rozumie celowość wykonywania ćwiczeń zapobiegających powstawaniu wad postawy,
7. zna zasady stosowania w życiu codziennym wypoczynku czynnego,
8. umie dokonać pomiaru tętna,
9. potrafi sam ocenić własną sprawność ruchową na podstawie wykonanych ćwiczeń i zadań,
10. potrafi pomóc w organizacji i przeprowadzeniu MTSF lub innego testu,
11. umie i zna zasady posługiwania się przyrządami pomiarowymi,
12. potrafi zorganizować przynajmniej 3 zabawy ruchowe na świeżym powietrzu oraz ocenić swoją pracę w tym zakresie,
13. zna zasady i przepisy poznanych gier i zabaw,
14. umie przestrzegać zasady *fair play*,
15. potrafi współdziałać z partnerem w celu bezpiecznej i skutecznej realizacji zadania ruchowego,

16. rozumie znaczenie kształtowania różnych cech motorycznych.

Uczeń potrafi wykonać:

1. przewrót w przód z miejsca, z marszu, z biegu, z odbicia obunóż do przysiadu podpartego,
2. przewrót w tył, z postawy stojącej ze skłonem tułowia w przód przez siad o nogach prostych, do dowolnej pozycji,
3. dwa łączone przewroty w przód,
4. stanie na rękach z postawy stojącej lub z uniku podpartego z asekuracją,
5. chód po przyrządzie równoważnym z półobrotom w pozycji stojącej,
6. przeskok kuczny przez skrzynię (3-4 części).

Gimnastyka artystyczna:

- małe układy gimnastyczne z wybranym przyborem przy muzyce wg inwencji własnej,

Lekkoatletyka:

1. start niski z biegiem na odcinku startowym nie krótszym niż 20 m,
2. bieg z przyspieszeniem na odcinku 10 – 20 m,
3. marszobieg z pokonywaniem przeszkód terenowych (1500 m dziewczęta, 1800 m chłopcy),
4. bieg z pałeczką sztafetową i przekazywanie pałeczki w truchcie i w biegu,
5. skok w dal sposobem naturalnym z dowolnego rozbiegu,
6. rzut piłeczką palantową z rozbiegu.

Mini koszykówka:

1. podanie i chwyt piłki oburącz w ruchu,
2. kozłowanie piłki slalomem ręką prawą i lewą,
3. poruszanie się w obrocie,
4. rzut z biegu do kosza po kozłowaniu,
5. wykorzystanie poznanych elementów technicznych w grze.

Mini piłka siatkowa:

1. odbicia piłki w parach dowolnym sposobem (górnym i dolnym),
2. zagrywka sposobem dolnym i górnym z odległości 6 m,
3. stosowanie poznanych elementów w grze.

Mini piłka nożna:

1. prowadzenie piłki w dwójkach ze zmianą kierunku,
2. prowadzenie piłki nogą lewą i prawą z omijaniem przeszkód,
3. strzał do bramki wewnętrznym podbiciem w ruchu,
4. wykorzystanie poznanych elementów technicznych w grze.

Rytm – muzyka – taniec:

1. Prowadzenie ćwiczeń gimnastycznych w rytm muzyki z przyborem lub bez przyboru według inwencji własnej,
2. improwizacja ruchowa przy wybranej muzyce.

Religia – klasa IV

Uczeń:

1. zna części Mszy św., potrafi je określić i objaśnić,
2. rozumie potrzebę uczestnictwa we Mszy św.,
3. zna formuły *małego katechizmu*,
4. zna okresy roku liturgicznego,
5. rozumie, że należy do Kościoła – ludu Bożego,
6. wie, że Bóg gromadzi lud Boży,
7. rozumie znaczenie urzędu papieża,
8. wie, że Biblia jest słowem Boga, zna jej podstawowy podział,

9. zna podział Nowego Testamentu, wykorzystania ksiąg NT w liturgii,
10. zna liturgię eucharystyczną, potrafi pokazać jej źródła w tradycji żydowskiej oraz porównać ją z ofiarą Jezusa,
11. rozumie i potrafi wyjaśnić dlaczego Eucharystia jest uczcą ofiarną,
12. rozumie obecność eucharystyczną Jezusa,
13. zna i rozumie ważność Komunii św.

Religia – klasa V

Uczeń:

1. zna i rozumie znaczenie Starego Testamentu,
2. zna formuły *małego katechizmu*,
3. potrafi wyjaśnić starotestamentalny zarys historii zbawienia,
4. zna i rozumie znaczenie dziejów poszczególnych osób: Adam, Ewa, Kain, Abel, Noe, Abraham, Izaak, Jakub, Józef, Mojżesz, Aaron, Jozue, Samuel, Dawid, Jeremiasz, Izajasz, Ezechiel, Daniel oraz poszczególnych zdarzeń: stworzenie świata, potop, wieża Babel, przymierza noachickie i synajskie, niewola egipska, wyjście z Egiptu, *złoty cielec*, tablice Dekalogu, Kanaan, niewola babilońska, prorocy,
5. rozumie, że Stary Testament zapowiada Jezusa.

Religia – klasa VI

Uczeń:

1. zna formuły *małego katechizmu*,
2. zna księgi Nowego Testamentu i ich skróty,
3. potrafi posługiwać się siglami i referencjami biblijnymi: umie znaleźć wskazany tekst i poprawnie zapisać współrzędne wskazanego tekstu,
4. zna życie Jezusa, Jego działalność i nauczanie,
5. rozumie znaczenie życia Jezusa dla naszej wiary,
6. rozumie znaczenie zmartwychwstania Jezusa,
7. zna historię pierwszej wspólnoty chrześcijan oraz dzieje św. Piotra, św. Pawła, św. Szczepana,
8. rozumie, że w liturgii Kościoła uobecnione jest zbawcze dzieło Chrystusa.

IV. Kryteria oceny różnych obszarów aktywności ucznia

1. Test, sprawdzian, kartkówka- oceniane są wg tabeli:

Ocena	Waga (%)
Celujący	100
Bardzo dobry	mniej niż 100 do 90
Dobry	mniej niż 90 do 70
Dostateczny	mniej niż 70 do 50
Dopuszczający	mniej niż 50 do 37,5
Niedostateczny	poniżej 37,5

2. Pisemne formy wypowiedzi:

a) Dłuższe formy wypowiedzi – wypracowania: opowiadanie(opowiadanie z dialogiem), streszczenie, opis, charakterystyka postaci rzeczywistej i literackiej, sprawozdanie, list

Kryteria oceny wypracowań
Zgodność z tematem
Dobór treści
Realizacja formy wypowiedzi
Kompozycja-trójdzielne uporządkowanie tekstu
Język(komunikatywność, zasób i dobór słownictwa)
Pisownia(ortografia i interpunkcja)
Estetyka pracy

Za każde kryterium nauczyciel przyznaje punkty, których sumę przelicza się na oceny zgodnie z przyjętą skalą procentową.

b) Krótkie formy wypowiedzi: notatka (w formie planu lub kilkudzaniowa), proste pisma użytkowe(ogłoszenie, przepis, życzenia), instrukcja, zaproszenie

Kryteria oceny
Zgodność z tematem i zawartość treściowa
Realizacja danej formy
Poprawność językowa i pisowni
Estetyka pracy

Za każde kryterium nauczyciel przyznaje punkty, których sumę przelicza się na oceny zgodnie z przyjętą skalą procentową.

3. Odpowiedzi ustne:

Zakres	Waga(%)
Wiedza i umiejętności	80
Stosowanie języka przedmiotu	10
Sposób prezentacji, w tym umiejętność formułowania myśli	10

4. Zadania domowe- kryteria ocen uzależnione od formy sprawdzania.

5. Wygłaszanie tekstów z pamięci:

Kryteria
Opanowanie pamięciowe tekstu
Poprawna dykcja, tempo, intonacja
Interpretacja tekstu
Ogólny wyraz artystyczny

Za każde kryterium nauczyciel przyznaje punkty, których sumę przelicza się na oceny zgodnie z przyjętą skalą procentową.

6. Czytanie ze zrozumieniem (analiza prostych tekstów źródłowych) – kryteria ocen zależne od formy sprawdzania (test, odpowiedź, itp.).

7. Głośne czytanie:

Kryteria	Liczba punktów
Czytanie płynne	0 - 1
Odpowiednie tempo	0 – 1
Poprawna dykcja	0 – 1
Czytanie wyraziste, tzn. wyrażanie głosem uczuć i emocji	0 – 1
Poprawna intonacja i zachowanie interpunkcji	0 - 1

Uwaga: Punkty za głośne czytanie przeliczane będą na oceny zgodnie z przyjętą skalą procentową – patrz punkt 1.

8. Praca w grupie:

Zakres	Waga(%)
Poprawność merytoryczna	60
Prezentacja	20
Komunikacja podczas pracy	10
Styl pracy	10

9. Dyktando:

Liczba błędów		Ocena
Klasa VI	Klasa IV i V	
0	0	cel
1	1	bdb
2	2 - 3	db
3 - 4	4 - 5	dst
5	6	dp
6	7	ndst

Uwaga: 3 błędy interpunkcyjne = 1 błąd ortograficzny.

10. Praca indywidualna: posługiwanie się słownikiem, Pismem świętym, rocznikiem statystycznym, mapą, własna twórczość ucznia, wykonywanie poleceń, systematyczność, czynne uczestnictwo w lekcji.

Kryteria ocen zależne od formy sprawdzania.

11. Prowadzenie i dokumentowanie hodowli:

Zakres	Waga(%)
Przedmiot obserwacji	40
Prowadzenie dokumentacji	50
Terminowość	10

12. Prowadzenie obserwacji mikroskopowych i doświadczeń:

Zakres	Waga(%)
Posługiwanie się mikroskopem i sprzętem laboratoryjnym	40
Dokładność	20
Efekt pracy	40

13. Prace długoterminowe: referat, projekt

Zakres	Waga(%)
Samodzielność pracy	10
Poprawność merytoryczna	40
Ujęcie tematu	20
Forma prezentacji	10
Poprawność językowa	10
Estetyka wykonania	10

14. Działalność plastyczna:

Zakres	Waga(%)
Prawidłowość rozwiązania problemu	50
Oryginalność i pomysłowość pracy	20
Kompozycja	10
Ekspresja	10
Estetyka pracy	5
Terminowość oddania prac	5

15. Działalność muzyczna – śpiew:

Zakres	Waga(%)
Pamięciowe opanowanie utworu	60
Śpiew czysty, poprawny intonacyjnie i rytmicznie	20
Prezentacja utworu (postawa śpiewacza, zaangażowanie)	10
Opanowanie utworu w wyznaczonym czasie	10

16. Praca z komputerem:

Zakres	Waga(%)
Przygotowanie komputera do pracy	10
Uruchomienie programu	10
Umiejętność posługiwania się programem	70
Obsługa drukarki	10

17. Prace techniczne:

Zakres	Waga(%)
Planowanie zadań technicznych	10
Dokumentacja techniczna	20
Dokładność, estetyka pracy	20
Wkład pracy	30
Zgodność z tematem	20

18. Postawa (dotyczy lekcji wychowania fizycznego):

Zakres	Waga(%)
Udział w zajęciach, strój	10
Wysiłek wkładany w rozwój sprawności, zaangażowanie	50
Pomoc uczniom słabszym	10
Zdyscyplinowanie	10
Radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych	10
Prozdrowotny styl życia	10

19. Umiejętności (dotyczy lekcji wychowania fizycznego):

Zakres	Waga(%)
Stopień opanowania umiejętności ruchowych (co potrafię, jak wykonuję?) z zakresu wymagań programowych	70
Stopień opanowania umiejętności organizacji zajęć w czasie lekcji na prośbę nauczyciela	15
Współpraca z rówieśnikami i nauczycielem	15

20. Wiadomości (dotyczy lekcji wychowania fizycznego):

Zakres	Waga(%)
Organizacja, bezpieczeństwo, higiena zajęć ruchowych (samokontrola, asekuracja, pomoc)	35
Przepisy i terminologia poszczególnych dyscyplin sportu	35
Zachowanie się w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu	15
Pierwsza pomoc	15

21. Czytanie mapy:

Zakres	Waga(%)
Wskazanie określonego miejsca na mapie (orientacja)	50
Odnajdywanie kierunków geograficznych	10
Określanie szerokości i długości geograficznej	30
Czytanie legendy	10

22. Konkursy:

Miejsce w konkursie szkolnym	Waga(%)
I	90 – 100%
II	89 – 80%
III	79-70

Etap szkolny: I. miejsce – uczeń otrzymuje ocenę cząstkową 6, za II i III miejsce – 5. Miejsce przyznaje się po osiągnięciu odpowiedniej liczby punktów – zgodnie z oceną procentową (punkt 1)

Etap gminny: I, II, III miejsce – uczeń otrzymuje ocenę cząstkową – 6.

Za udział w konkursie rejonowym lub powiatowym – uczeń otrzymuje ocenę cząstkową – 6.

Etap wojewódzki: I, II, III miejsce (laureat konkursu) – semestralna lub roczna ocena celująca.

23. Prowadzenie zeszytu

Zakres	Waga(%)
Estetyka zeszytu	1
Systematyczność w prowadzeniu	2
Staranność zapisu	1
Zachowanie elementów każdej lekcji	1

24. W przypadku zastosowania elementu oceniania kształtującego – *informacji zwrotnej* postępujemy zgodnie z następującą procedurą:

- a) ocena dotyczy pracy danego ucznia (jednego zadania domowego, odpowiedzi ucznia itp.) – fakt oceniania pracy odnotowujemy literą „i” przy innych ocenach z tej aktywności
– informacja zwrotna przekazywana jest w formie ustnej lub pisemnej (w zależności od uznania nauczyciela)
- b) ocenie podlegają wszyscy uczniowie – w kolumnie (od dołu) wpisujemy datę, treść ocenianej umiejętności; informacja zwrotna wyrażona jest w formie pisemnej ; kolejną informację wpisujemy w tej samej kolumnie ku górze; kolumnie nadajemy odpowiedni symbol ocenianej aktywności np. *zd. odp.*

V. Sposoby gromadzenia informacji

1. Testy i sprawdziany przechowywane są w szkole. Sprawdziany przechowuje nauczyciel przedmiotu.
2. Oceny na bieżąco wpisywane są w dziennik lekcyjny.
3. W dzienniku lekcyjnym znajduje się zeszyt *Uwag i pochwał*.
4. Każdy wychowawca prowadzi kartę *Ocenianie zachowania w klasie*.

VI. Sposoby przekazywania informacji

1. Wszystkie informacje mogą być przekazane tylko uczniowi, jego rodzicom lub prawnym opiekunom.
2. Wszystkie poprawione prace klasowe, sprawdziany i kartkówki są przekazywane uczniowi. Uczeń ma prawo zgłosić nauczycielowi swoje zastrzeżenia do poprawionej pracy tylko na lekcji, na której nastąpiło oddanie prac. Sprawdziany i testy uczeń oddaje nauczycielowi na następnej lekcji. Sprawdziany są przechowywane w szkole do momentu ukończenia szkoły przez ucznia (do 30 sierpnia).
3. Uczeń ma prawo do wpisu każdej oceny do dzienniczka.
4. Nauczyciel przekazuje informacje o osiągnięciach, postępach i zachowaniu ucznia rodzicom poprzez kontakty bezpośrednie:
  - a) podczas cotygodniowych dyżurów indywidualnych,
  - b) podczas wspólnych dyżurów wszystkich nauczycieli,
  - c) na zebraniach ogólnych z rodzicami.
5. Nauczyciel przekazuje informacje o osiągnięciach, postępach i zachowaniu ucznia rodzicom poprzez kontakty pośrednie:
  - a) poprzez korespondencję listowną wysyłaną przez szkołę,
  - b) adnotacje w notesie ucznia,
  - c) w rozmowie telefonicznej wykonanej ze szkoły do rodziców.
6. Uczeń i rodzic uzyskują uzasadnienie każdej oceny.
7. Szczególnie ważne pisemne informacje przekazywane rodzicom pozostają w dokumentacji szkoły.

VII. Sposób ustalania oceny klasyfikacyjnej

Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej z poszczególnych przedmiotów stosuje się hierarchię ważności obszarów aktywności ucznia podlegających ocenie.

Język polski

1. Pisemne formy wypowiedzi, test, sprawdzian, dyktando.
2. Odpowiedzi ustne, kartkówki.
3. Praca indywidualna, praca w grupie.
4. Konkursy
5. Wygłaszanie tekstów z pamięci, głośne czytanie.
6. Prowadzenie zeszytu
7. Zadania domowe

Język niemiecki

1. Testy, sprawdziany.
2. Odpowiedzi ustne, kartkówki.
3. Praca indywidualna.
4. Prowadzenie zeszytu
5. Zadania domowe.
6. Konkursy.

Przyroda

1. Testy.
2. Sprawdziany.
3. Odpowiedzi ustne.
4. Praca w grupie, praca indywidualna.
5. Prowadzenie i dokumentowanie obserwacji, prowadzenie obserwacji mikroskopowych doświadczeń, czytanie mapy.
6. Prace długoterminowe.
7. Prowadzenie zeszytu
8. Zadania domowe.

Matematyka

1. Testy, sprawdziany.
2. Kartkówki.
3. Odpowiedzi ustne.
4. Praca indywidualna, prace długoterminowe.
5. Praca w grupie,
6. Prowadzenie zeszytu zadania domowe.

Wychowanie fizyczne

1. Postawa.
2. Umiejętności.
3. Wiadomości.
4. Konkursy, udział w zajęciach pozalekcyjnych.

Historia

1. Testy, sprawdziany.

2. Kartkówki, odpowiedzi ustne.
3. Praca indywidualna.
4. Czytanie tekstu ze zrozumieniem(analiza tekstów źródłowych).
5. Orientacja na mapie.
6. Prace długoterminowe.
7. Konkursy.
8. Prowadzenie zeszytu

Plastyka

1. Działalność plastyczna .
2. Test, sprawdzian, odpowiedź ustna.
3. Prowadzenie zeszytu
4. Zadania domowe.
5. Prace dodatkowe, konkursy.

Muzyka

1. Działalność muzyczna.
2. Test, sprawdzian, odpowiedź ustna.
3. Prowadzenie zeszytu
4. Zadania domowe.
5. Prace dodatkowe, konkursy.

Technika

1. Prace techniczne.
2. Odpowiedzi ustne.
3. Test, sprawdzian, kartkówka.
4. Prowadzenie zeszytu.
5. Zadania domowe.

Informatyka

1. Praca z komputerem.
2. Odpowiedzi ustne.
3. Test, sprawdzian, kartkówka.
5. Zadania domowe.
6. Prowadzenie zeszytu.
7. Prace dodatkowe, konkursy.

Religia

1. Sprawdzian, test.
2. Odpowiedzi ustne, kartkówki.
3. Zadania domowe.
4. Praca w grupach.
5. Prowadzenie zeszytu.
6. Praca indywidualna.
7. Konkursy.

Skróty obszarów aktywności

T - test
S - sprawdzian
K - kartkówka
Pk – praca klasowa
Odp – odpowiedzi ustne
Zd – zadanie domowe
· (kropka) - brak zadania domowego
R - recytacje
Cz - czytanie
Pg – praca w grupie
Ort - dyktando
A – praca indywidualna
H – prowadzenie i dokumentowanie hodowli
M – prowadzenie obserwacji mikroskopowych i doświadczeń
Ref – prace długoterminowe
Pr – działalność plastyczna, prace techniczne, prace z komputerem
Ś – działalność muzyczna
P – postawa (dotyczy lekcji wf)
U – umiejętności (jw.)
W – wiadomości (jw.)
Map – czytanie mapy
Kon - konkursy
i – indywidualna informacja zwrotna – ustna lub pisemna
Z – prowadzenie zeszytu

Pod kolumną ocen np. z testu, sprawdzianu, klasówki, danej działalności plastycznej itp. nauczyciel wpisuje treść ocenianej umiejętności wraz z datą wpisania oceny.

Przyjęto do realizacji uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 12.10.2004 roku.

Wprowadzono zmiany uchwałą RP nr 5 z dnia 11.09.2014 roku
Obowiązuje od dnia 12.09.2014 r.